Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Fascicle V

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Reproduced by photographic offset at the University of Chicago Press
from Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ (Oxford, 1873)

ΠΡΑΞΕΙΣ
ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

ΠΡΑΞΕΙΣ
ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

Α′

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάν- 1
των, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε
καὶ διδάσκειν, ἄχρι ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς 2
ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος Ἁγίου οὓς ἐξελέξατο
ἀνελήφθη. οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα 3
μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι'
ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέ-
γων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. p καὶ συν- 4
αλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἰεροσολύμων
μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν
τοῦ πατρός, "ἣν ἠκούσατέ μου, q ὅτι Ἰωάννης 5
μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν
Πνεύματι Ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας."
Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, 6
"Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις
τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ;" Εἶπε δὲ πρὸς αὐ- 7
τούς, "Οὐχ ὑμῶν ἐστι γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς
οὓς ὁ Πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ· r ἀλλὰ 8
λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύ-
ματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε
Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμα-
ρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς." s Καὶ ταῦτα 9
εἰπὼν βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη

p Luc. 24. 49. Joan. 14. 26. et 15. 26.

q Matt. 3. 11. Marc. 1. 8. Luc. 3. 16. Joan. 1. 26. infr. 2. 4. et 11. 16. et 19. 4.

r 2. 2.

s Marc. 16. 19. Luc. 24. 51.

10 ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. καὶ
ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου
αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς
11 ἐν ἐσθῆτι λευκῇ, οἳ καὶ εἶπον, "Ἄνδρες Γαλι-
λαῖοι, τί ἑστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν;
οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν
οὐρανὸν οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε
12 αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν." Τότε ὑπ-
έστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλου-
μένου Ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν ἐγγὺς Ἰερουσαλήμ,
σαββάτου ἔχον ὁδόν.

Β′ 13 Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῷον οὗ
ἦσαν καταμένοντες, ὅ τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ
Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρ-
θολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ
14 Σίμων ὁ Ζηλωτὴς, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. οὗτοι
πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ
προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει σὺν γυναιξὶ καὶ Μαρίᾳ
τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς
αὐτοῦ.

15 ΚΑΙ᾽ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος
ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνο-
16 μάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν· "[t] Ἄνδρες t Psal. 41. 9 Joan. 13. 18. et 18. 3.
ἀδελφοὶ, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην, ἣν
προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος Δαβὶδ
περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλα-
17 βοῦσι τὸν Ἰησοῦν, ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν
ἡμῖν, καὶ ἔλαχε τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύ-
18 της." [u] Οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ τοῦ u Matt. 27. 5
μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησε
μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ·

καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἰε- 19
ρουσαλὴμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ
ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμὰ, τουτέστι χωρίον
αἵματος. “ x γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν, 20
x Psal. 69. 25. et 109. 8. ‘ Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔστω
ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ·’ καὶ, ‘ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ
λάβοι ἕτερος.’ Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν 21
ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν
ἐφ’ ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ 22
βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀν-
ελήφθη ἀφ’ ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως
αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα τούτων.” Καὶ 23
ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν,
ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ Ματθίαν· καὶ προσ- 24
ευξάμενοι εἶπον, “ Σὺ Κύριε καρδιογνῶστα πάν-
των, ἀνάδειξον ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα ὃν ἐξελέξω
λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀπο- 25
στολῆς, ἐξ ἧς παρέβη Ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν
τόπον τὸν ἴδιον.” καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, 26
καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατ-
εψηφίσθη μετὰ τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

ΚΑΙ᾽ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς 2 Γ′
Πεντηκοστῆς ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ
αὐτό. καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος 2
ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν
ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι· καὶ ὤφθησαν 3
αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρὸς,
ἐκάθισέ τε ἐφ’ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, y καὶ ἐπλήσθη- 4
y c. 5. σαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν
ἑτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐ-
τοῖς ἀποφθέγγεσθαι. Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ 5

κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς
6 ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· γενομένης δὲ τῆς
φωνῆς ταύτης συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη,
ὅτι ἤκουον εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούν-
7 των αὐτῶν. ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον,
λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, "Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί
8 εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; καὶ πῶς ἡμεῖς
ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ
9 ἐγεννήθημεν, Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμῖται, καὶ
οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε
10 καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, Φρυγίαν
τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς
Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες
11 Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, Κρῆτες καὶ
Ἄραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέ-
12 ραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ;" Ἐξ-
ίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν, ἄλλος πρὸς
ἄλλον λέγοντες, "Τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι;"
13 Ἕτεροι δὲ χλευάζοντες ἔλεγον, "Ὅτι γλεύκους
μεμεστωμένοι εἰσί."

14 Σταθεὶς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἕνδεκα ἐπῆρε τὴν
φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς, "Ἄνδρες
Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰερουσαλὴμ ἅπαντες,
τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω, καὶ ἐνωτίσασθε τὰ
15 ῥήματά μου. οὐ γὰρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε,
οὗτοι μεθύουσιν· ἔστι γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας·
16 ἀλλὰ τοῦτό ἐστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου
17 Ἰωήλ, [z] Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, z Joel 2. 28.
λέγει ὁ Θεὸς, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ
πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν
καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν

ὁράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια
ἐνυπνιασθήσονται. καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου 18
καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύ-
σουσι. καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ 19
σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα
καπνοῦ. ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος 20
καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν
κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. [a] καὶ ἔσται, 21
πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου σωθή-
σεται.' [b] Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς 22
λόγους τούτους· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα
ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι
καὶ τέρασι καὶ σημείοις οἷς ἐποίησε δι' αὐτοῦ
ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἴδατε,
τοῦτον τῇ ὡρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ 23
Θεοῦ ἔκδοτον λαβόντες διὰ χειρῶν ἀνόμων προσ-
πήξαντες ἀνείλετε· [c] ὃν ὁ Θεὸς ἀνέστησε λύσας 24
τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν
κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. [d] Δαβὶδ γὰρ λέγει 25
εἰς αὐτόν, 'Προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου
διὰ παντός· ὅτι ἐκ δεξιῶν μού ἐστιν, ἵνα μὴ σα-
λευθῶ· διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδία μου καὶ 26
ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ
μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι· ὅτι οὐκ ἐγκατα- 27
λείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδου, οὐδὲ δώσεις
τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. ἐγνώρισάς μοι 28
ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ
προσώπου σου.' [e] Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν 29
μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου
Δαβίδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ

a Rom. 10. 13.
b 10. 38.
c ver. 32. et 3. 15. et 4. 10. et 10. 40. et 13. 30, 34. et 17. 31. Rom. 4. 24. et 8. 11. 1 Cor. 6. 14. et 15. 15. 2 Cor. 4. 14. Gal. 1. 1. Eph. 1. 20. Col. 2. 12. 1 Thess. 1. 10. Heb. 13. 20.
d Psal. 16. 8.
e 13. 36. 1 Reg. 2. 10.

μνῆμα αὐτοῦ ἐστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύ-
30 της. [f] προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι
ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ Θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος
αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν Χριστὸν
31 καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, [g] προϊδὼν ἐλάλησε
περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι οὐ κατ-
ελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ᾅδου, οὐδὲ ἡ σὰρξ
32 αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν. τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀν-
έστησεν ὁ Θεὸς, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες.
33 τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψωθεὶς τήν τε ἐπαγγε-
λίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαβὼν παρὰ τοῦ
πατρὸς, ἐξέχεε τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέπετε καὶ
34 ἀκούετε. οὐ γὰρ Δαβὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς·
λέγει δὲ αὐτὸς, ‘ [h] Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ κυρίῳ μου,
35 Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς
36 σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.’ Ἀσφαλῶς οὖν
γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι κύριον καὶ
Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε, τοῦτον τὸν Ἰη-
σοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.”
37 Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἶπόν
τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστό-
38 λους, “ Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί;” Πέτρος
δὲ ἔφη πρὸς αὐτοὺς, “ Μετανοήσατε, καὶ βαπτι-
σθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ
Χριατοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ λήψεσθε τὴν
39 δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ
ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ πᾶσι τοῖς
εἰς μακρὰν, ὅσους ἂν προσκαλέσηται κύριος ὁ
40 Θεὸς ἡμῶν.” Ἑτέροις τε λόγοις πλείοσι διεμαρ-
τύρετο καὶ παρεκάλει, λέγων, “ Σώθητε ἀπὸ τῆς
41 γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης.” Οἱ μὲν οὖν ἀσμένως

f 13. 34. 2 Sam. 7. 12. 1 Par. 22. 10. Psal. 132. 11.

g 13. 35. Psal. 16. 10.

h Psal. 110. 1.

ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν· καὶ
προσετέθησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισ-
χίλιαι.

42 Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν
ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ
ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. 43 ἐγένετο δὲ πάσῃ
ψυχῇ φόβος, πολλά τε τέρατα καὶ σημεῖα διὰ
i 4. 32. τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο. 44 [i]πάντες δὲ οἱ πιστεύ-
οντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά,
45 καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ
διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι καθότι ἄν τις χρείαν εἶχε·
k 20. 7. 46 [k]καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν
ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετ-
ελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι
καρδίας, 47 αἰνοῦντες τὸν Θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν
πρὸς ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ κύριος προσετίθει
τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

Δ' 3 Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαι-
νον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν
2 ἐννάτην. καί τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς
αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέ-
ραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην
Ὡραίαν, τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσ-
3 πορευομένων εἰς τὸ ἱερόν· ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ
Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἠρώτα
4 ἐλεημοσύνην λαβεῖν. ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς
αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπε, "Βλέψον εἰς ἡμᾶς."
5 Ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν
6 λαβεῖν. εἶπε δὲ Πέτρος, "Ἀργύριον καὶ χρυσίον
οὐχ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι.
ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου

7 ἔγειραι καὶ περιπάτει." Καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς
δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε· παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθη-
8 σαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά, καὶ ἐξαλλό-
μενος ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθε σὺν
αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἁλλόμενος καὶ
9 αἰνῶν τὸν Θεόν. καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς
10 περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν· ἐπεγίνω-
σκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημο-
σύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὡραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ·
καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ
συμβεβηκότι αὐτῷ.

11 Κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ τὸν Πέτρον
καὶ Ἰωάννην, συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς
ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος ἔκθαμβοι.
12 ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν, "Ἄν-
δρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν
τί ἀτενίζετε, ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιη-
13 κόσι τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; [l] ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ l 5. 30.
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς παρ-
εδώκατε, καὶ ἠρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρόσωπον
14 Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν· [m] ὑμεῖς δὲ m Matt. 27. 20.
Marc. 15. 11.
τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ἠτήσασθε Luc. 23. 18.
Joan. 18. 40.
15 ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, [n] τὸν δὲ ἀρχηγὸν n 2. 24.
τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε· ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ
16 νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. καὶ ἐπὶ τῇ
πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον, ὃν θεωρεῖτε
καὶ οἴδατε, ἐστερέωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἡ
πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὁλοκληρίαν
17 ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. καὶ νῦν, ἀδελ-
φοὶ, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ

o Luc. 24. 44.
οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. 18 ὁ δὲ Θεὸς ἃ προκατήγγειλε
διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ παθεῖν
τὸν Χριστὸν, ἐπλήρωσεν οὕτω. 19 μετανοήσατε οὖν
καὶ ἐπιστρέψατε, εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς
ἁμαρτίας, ὅπως ἂν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ
προσώπου τοῦ κυρίου, καὶ ἀποστείλῃ τὸν προ- 20
κεκηρυγμένον ὑμῖν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὃν δεῖ οὐρα- 21
νὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως
πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματος πάν-
p 7. 37. Deut. 18. 15, 18.
των ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ' αἰῶνος. p Μωσῆς 22
μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν, 'Ὅτι προφή-
την ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν
ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ
πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. ἔσται δὲ, 23
πᾶσα ψυχὴ ἥτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου
ἐκείνου ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ.' Καὶ 24
πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθ-
εξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ προκατήγγειλαν τὰς
q Gen. 12. 3. et 22. 18. et 26. 4. Rom. 15. 8.
ἡμέρας ταύτας. q ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν 25
καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς
πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραὰμ, 'Καὶ τῷ
r 13. 46.
σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πα-
τριαὶ τῆς γῆς.' r Ὑμῖν πρῶτον ὁ Θεὸς ἀναστή- 26
σας τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν ἀπέστειλεν αὐτὸν
εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ
τῶν πονηριῶν ὑμῶν."

ΛΑΛΟΥΝΤΩΝ δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν, ἐπ- **4**
έστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ 2
ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, διαπονούμενοι διὰ τὸ
διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν
τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν· καὶ 3

ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρη-
4 σιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. πολλοὶ
δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν· καὶ
ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες
5 πέντε. Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι
αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ πρεσβυτέρους καὶ γραμ-
6 ματεῖς εἰς Ἰερουσαλὴμ, καὶ Ἄνναν τὸν ἀρχιερέα
καὶ Καϊάφαν καὶ Ἰωάννην καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ
7 ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ. καὶ στήσαν-
τες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο, "Ἐν ποίᾳ
δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο
8 ὑμεῖς;" Τότε Πέτρος πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου
εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ
9 πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ, εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνα-
κρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν
10 τίνι οὗτος σέσωσται, [s] γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν s 2. 24.
καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι
Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυ-
ρώσατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ
11 οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. [t] οὗτός t Psal. 118. 22.
ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκο- Esa. 28. 16.
12 δομούντων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. καὶ Matt. 21. 42.
οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία· οὔτε γὰρ Marc. 12. 10.
ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον Luc. 20. 17.
ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς." Rom. 9. 33.
1 Pet. 2. 7.
Matt. 1. 21.
13 Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ
Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμ-
ματοί εἰσι καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν
14 τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν· τὸν δὲ ἄνθρω-
πον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τεθεραπευ-
Ε′ 15 μένον, οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. κελεύσαντες δὲ

αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν συνέβαλον
πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, "Τί ποιήσομεν τοῖς 16
ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον
γέγονε δι' αὐτῶν, πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερου-
σαλὴμ φανερὸν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι·
ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαὸν, 17
ἀπειλῇ ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ
τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων." Καὶ κα- 18
λέσαντες αὐτοὺς, παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ καθόλου
μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
u 5. 29. τοῦ Ἰησοῦ. u Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀπο- 19
κριθέντες πρὸς αὐτοὺς εἶπον, "Εἰ δίκαιόν ἐστιν
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ
Θεοῦ, κρίνατε. οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἃ εἴδομεν 20
καὶ ἠκούσαμεν μὴ λαλεῖν." Οἱ δὲ προσαπειλη- 21
σάμενοι ἀπέλυσαν αὐτοὺς, μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ
πῶς κολάσωνται αὐτοὺς, διὰ τὸν λαὸν, ὅτι πάντες
ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. ἐτῶν γὰρ 22
ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν
ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως.

Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους καὶ 23
ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
πρεσβύτεροι εἶπον. οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν 24
ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἶπον, "Δέσποτα,
σὺ ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
x Psal. 2. 1. τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, x ὁ διὰ 25
στόματος Δαβὶδ τοῦ παιδός σου εἰπὼν, 'Ἱνατί
ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά; παρ- 26
έστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες
συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ κυρίου καὶ
κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.' Συνήχθησαν γὰρ ἐπ' 27

ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν, ὃν
ἔχρισας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλάτος σὺν
28 ἔθνεσι καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ, ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ
29 σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισε γενέσθαι. καὶ
τὰ νῦν, κύριε, ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν,
καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης
30 λαλεῖν τὸν λόγον σου, ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου
ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν, καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γί-
νεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου
31 Ἰησοῦ." Καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος
ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες
Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
μετὰ παρρησίας.

32 Υ ΤΟΥ ̂ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ υ 2. 44.
καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρ-
χόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς
33 ἅπαντα κοινά. καὶ μεγάλῃ δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ
μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας
34 αὐτούς. οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς·
ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον,
πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων
35 καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων·
διεδίδοτο δὲ ἑκάστῳ καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν.
36 Ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ὑπὸ τῶν
ἀποστόλων, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον υἱὸς παρα-
37 κλήσεως, Λευίτης, Κύπριος τῷ γένει, ὑπάρχοντος
αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκε τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκε
5 παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων. Ἀνὴρ δέ τις
Ἀνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ
2 ἐπώλησε κτῆμα, καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς,

συνειδυίας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας
μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν.
εἶπε δὲ Πέτρος, "Ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ 3
Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ
Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς
τιμῆς τοῦ χωρίου; οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενε, καὶ 4
πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε; τί ὅτι ἔθου
ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω
ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ." Ἀκούων δὲ Ἀνανίας 5
τοὺς λόγους τούτους πεσὼν ἐξέψυξε· καὶ ἐγένετο
φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.
ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ 6
ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὡρῶν τριῶν 7
διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονὸς
εἰσῆλθεν. ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος, "Εἰπέ 8
μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε;" Ἡ δὲ
εἶπε, "Ναί, τοσούτου." Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς 9
αὐτὴν, "Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ
πνεῦμα κυρίου; ἰδοὺ, οἱ πόδες τῶν θαψάντων
τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσί σε."
Ἔπεσε δὲ παραχρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ 10
καὶ ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον
αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν
ἄνδρα αὐτῆς. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην 11
τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας
ταῦτα.

Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο 12
σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλά· καὶ ἦσαν
ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος·
τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, 13
ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός· μᾶλλον δὲ 14

προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ κυρίῳ, πλήθη ἀν-
15 δρῶν τε καὶ γυναικῶν· ὥστε κατὰ τὰς πλατείας
ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν
καὶ κραββάτων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ
16 σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ
πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων εἰς Ἰερουσαλὴμ, φέ-
ροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων
ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

ϛ' 17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν
αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλή-
18 σθησαν ζήλου, καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν
ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει
19 δημοσίᾳ· ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς
ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγών τε
20 αὐτοὺς εἶπε, "Πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλεῖτε
ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς
21 ταύτης." Ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον
εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκον. παραγενόμενος δὲ ὁ
ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συν-
έδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,
καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον, ἀχθῆναι
22 αὐτούς· οἱ δὲ ὑπηρέται παραγενόμενοι οὐχ εὗρον
αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγ-
23 γειλαν λέγοντες, "Ὅτι τὸ μὲν δεσμωτήριον
εὕρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ
τοὺς φύλακας ἔξω ἑστῶτας πρὸ τῶν θυρῶν,
24 ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδένα εὕρομεν." Ὡς δὲ
ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὅ τε ἱερεὺς καὶ ὁ
στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν
25 περὶ αὐτῶν τί ἂν γένοιτο τοῦτο. παραγενόμενος
δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς λέγων, "Ὅτι ἰδοὺ οἱ

ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσιν ἐν τῷ
ἱερῷ ἑστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν." Τότε 26
ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἤγαγεν
αὐτοὺς, οὐ μετὰ βίας, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαὸν,
ἵνα μὴ λιθασθῶσιν· ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν 27
ἐν τῷ συνεδρίῳ· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρ-
z 4. 18. χιερεὺς λέγων, "[z] Οὐ παραγγελίᾳ παρηγγείλαμεν 28
ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ
ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν Ἰερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς
ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα
a 4. 19. τοῦ ἀνθρώπου τούτου." [a] Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέ- 29
τρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον, "Πειθαρχεῖν δεῖ
b 2. 24. et 3. 15. Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. [b] ὁ Θεὸς τῶν πατέρων 30
ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε
c Heb. 2. 10. Luc. 24. 47. κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· [c] τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν 31
καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, δοῦναι μετά-
d Joan. 15. 26, 27. νοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. [d] καὶ 32
ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων,
καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ Ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς
πειθαρχοῦσιν αὐτῷ."

Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο, καὶ ἐβουλεύοντο 33
ἀνελεῖν αὐτούς. ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ 34
φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιὴλ, νομοδιδάσκαλος
τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχύ τι
τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι, εἶπέ τε πρὸς αὐτοὺς, 35
"Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ
τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν. πρὸ 36
γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς λέγων
εἶναί τινα ἑαυτὸν, ᾧ προσεκολλήθη ἀριθμὸς ἀν-
δρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων· ὃς ἀνῃρέθη, καὶ πάντες
ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς

37 οὐδέν. μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος
ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἀπέστησε
λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ· κἀκεῖνος ἀπώλετο, καὶ
πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν.
38 καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀν-
θρώπων τούτων, καὶ ἐάσατε αὐτούς· ὅτι ἐὰν ᾖ
ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο,
39 καταλυθήσεται· εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστιν, οὐ δύνασθε
καταλῦσαι αὐτό· μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε."
40 Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ, καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς
ἀποστόλους δείραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν
ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς.
41 [e] Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου e Matt. 5. 10, 11, 12. Rom. 5. 3. Phil. 1. 29. Jac. 1. 2. 1 Pet. 4. 13.
τοῦ συνεδρίου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατ-
42 ηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι· πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ
ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ
εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.

Ζ′ **6** Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν
μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν
πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ
2 διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. προσκα-
λεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν
εἶπον, "Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας
3 τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. ἐπισκέ-
ψασθε οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυ-
ρουμένους ἑπτὰ πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ
σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης·
4 ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου
5 προσκαρτερήσομεν." Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον
παντὸς τοῦ πλήθους· καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον,
ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ

f 8. 5, 26. et 21. 8.

f Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων· 6 καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε, καὶ ἐπληθύνετο 7 ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἰερουσαλὴμ σφόδρα, πολύς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως 8 Η′
ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς 9
λεγομένης Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ· καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι 10
τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. τότε ὑπ- 11
έβαλον ἄνδρας λέγοντας, "Ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωσῆν καὶ τὸν Θεόν." Συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσ- 12
βυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον, ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας, "Ὁ 13
ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται ῥήματα βλάσφημα λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου τούτου καὶ τοῦ νόμου· ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος, Ὅτι Ἰησοῦς 14
ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς." Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι 15
ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.

Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεύς, "Εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως 7
ἔχει;" Ὁ δὲ ἔφη, "Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, 2

ἀκούσατε. ὁ Θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ
ἡμῶν Ἀβραὰμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν
3 ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρρὰν, [g] καὶ εἶπε πρὸς g Gen. 12. 1.
αὐτὸν, ‘Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς
συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἄν σοι
4 δείξω.’ Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων κατ-
ῴκησεν ἐν Χαρράν· κἀκεῖθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν
τὸν πατέρα αὐτοῦ μετῴκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν
5 ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε· καὶ οὐκ ἔδω-
κεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός·
καὶ ἐπηγγείλατο αὐτῷ δοῦναι εἰς κατάσχεσιν
αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ’ αὐτὸν, οὐκ
6 ὄντος αὐτῷ τέκνου. [h] ἐλάλησε δὲ οὕτως ὁ Θεὸς, h Gen. 15. 13.
‘Ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ
ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν,
7 ἔτη τετρακόσια· καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἐὰν δουλεύσωσι
κρινῶ ἐγὼ,’ εἶπεν ὁ Θεὸς, ‘καὶ μετὰ ταῦτα
ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσί μοι ἐν τῷ τόπῳ
8 τούτῳ.’ [i] Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· i Gen. 17. 9. et 21. 2. et 25. 24. et 29. 32. et 30. 5. et 35. 23.
καὶ οὕτως ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν
αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ· καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν
Ἰακὼβ, καὶ ὁ Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας.
9 [k] καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσὴφ ἀπ- k Gen. 37. 28.
έδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ’ αὐτοῦ,
10 [l] καὶ ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων l Gen. 41. 37.
αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναν-
τίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν
αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ’ Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον
11 αὐτοῦ. ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ’ ὅλην τὴν γῆν Αἰγύ-
πτου καὶ Χαναὰν καὶ θλῖψις μεγάλη, καὶ οὐχ
12 εὕρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. [m] ἀκούσας m Gen. 42. 1.

δὲ Ἰακὼβ ὄντα σῖτα ἐν Αἰγύπτῳ ἐξαπέστειλε
n Gen. 45. 3. τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον· n καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ 13
ἀνεγνωρίσθη Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ
φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ.
o Gen. 46. 27. Deut. 10. 22. o ἀποστείλας δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέσατο τὸν πα- 14
τέρα αὐτοῦ Ἰακὼβ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν
p Gen. 46. 5. et 49. 33. αὐτοῦ, ἐν ψυχαῖς ἑβδομήκοντα πέντε. p κατέβη 15
δὲ Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς
q Gen. 47. 30. et 50. 13. καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, q καὶ μετετέθησαν εἰς 16
Gen. 23. 16. et 33. 19. Jos. 24. 32. Συχὲμ, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ὃ ὠνήσατο
Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμὸρ
r Exod. 1. 7, 8. τοῦ Συχέμ. r Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς 17
ἐπαγγελίας ἧς ὤμοσεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραὰμ,
ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ, ἄχρις 18
οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος, ὃς οὐκ ἤδει τὸν
Ἰωσήφ. οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν 19
ἐκάκωσε τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοῦ ποιεῖν ἔκθετα
s Exod. 2. 2. Hebr. 11. 23. τὰ βρέφη αὐτῶν εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. s Ἐν 20
ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ
Θεῷ· ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ
t Exod. 2. 7. πατρὸς αὐτοῦ. t ἐκτεθέντα δὲ αὐτὸν ἀνείλετο 21
αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν
ἑαυτῇ εἰς υἱόν. καὶ ἐπαιδεύθη Μωσῆς πάσῃ 22
σοφίᾳ Αἰγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ
ἐν ἔργοις. Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρα- 23
κονταετὴς χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ
ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς
u Exod. 2. 11. Ἰσραήλ. u καὶ ἰδών τινα ἀδικούμενον ἠμύνατο 24
καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ, πα-
τάξας τὸν Αἰγύπτιον. ἐνόμιζε δὲ συνιέναι τοὺς 25
ἀδελφοὺς αὐτοῦ ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ

26 δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. [x] τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών, 'Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς· ἵνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους;' 27 Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών, 'Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' 28 ἡμᾶς; μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον 29 ἀνεῖλες χθὲς τὸν Αἰγύπτιον;' Ἔφυγε δὲ Μωσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ 30 Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. [y] Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσαράκοντα ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος κυρίου ἐν φλογὶ 31 πυρὸς βάτου. ὁ δὲ Μωσῆς ἰδὼν ἐθαύμασε τὸ ὅραμα· προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι, 32 ἐγένετο φωνὴ κυρίου πρὸς αὐτὸν, 'Ἐγὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ.' Ἔντρομος δὲ γενό- 33 μενος Μωσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ κύριος, 'Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. 34 ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο ἀπο- 35 στελῶ σε εἰς Αἴγυπτον.' Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες, 'Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν;' τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ 36 ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. [z] οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ 37 ἔτη τεσσαράκοντα. [a] Οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς

x Exod. 2. 13.

y Exod. 3. 2.

z Exod. 7. et 8. et 9. et 10. et 11. et 13. et 14. et 16. 1.

a 3. 22. Deut. 18. 15, 18.

ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, ‘Προφήτην ὑμῖν
ἀναστήσει κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν
b Exod. 19. 3, 20. ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε.’ [b] Οὗτός ἐστιν 38
ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ
τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει
Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια
ζῶντα δοῦναι ἡμῖν· ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι 39
γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ’ ἀπώσαντο καὶ
ἐστράφησαν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον,
c Exod. 32. 1. [c] εἰπόντες τῷ Ἀαρών, ‘Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ 40
προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωσῆς οὗτος ὃς
ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν
τί γέγονεν αὐτῷ.’ Καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς 41
ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ,
καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν.
Ἔστρεψε δὲ ὁ Θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λα- 42
τρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γέγραπται
d Jer. 19. 13. Amos 5. 25. ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν, ‘[d] Μὴ σφάγια καὶ
θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν
τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραήλ; καὶ ἀνελάβετε τὴν 43
σκηνὴν τοῦ Μολὸχ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν
Ῥεμφάν, τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν
αὐτοῖς· καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.’
e Exod. 25. 40. Hebr. 8. 5. [e] Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν ἐν τοῖς πατράσιν 44
ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ
Μωσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἑωράκει·
f Jos. 3. 14. [f] ἣν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν 45
μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν ὧν
ἔξωσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων
g 1 Sam. 16. 12, 13. 2 Sam. 7. 1, &c. 1 Par 17. 12. Psal. 132. 5. ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαβίδ· [g] ὃς εὗρε χάριν 46
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ᾐτήσατο εὑρεῖν σκήνωμα

47 τῷ Θεῷ Ἰακώβ· [h] Σολομὼν δὲ ᾠκοδόμησεν
48 αὐτῷ οἶκον. Ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει,
49 [i] Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι; λέγει
50 κύριος· ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα;'
51 "[k] Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσὶν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ
52 ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς. τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ
53 φονεῖς γεγένησθε· [l] οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε."
54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν.
55 Ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδε δόξαν Θεοῦ καὶ Ἰησοῦν
56 ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν, "Ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα τοῦ Θεοῦ."
57 Κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα
58 αὐτῶν καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν· [m] καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς
59 πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου, [n] καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα,
60 "Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου." Θεὶς δὲ τὰ γόνατα ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ, "Κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην." Καὶ τοῦτο

h 17. 24. 1 Reg. 6. 1. et 8. 27.
i Esa. 66. 1.
k Jer. 6. 10. et 9. 25, 26. Ezech. 44. 5.
l Exod. 19 3, et seqq. Gal. 3. 19.
m 22. 20.
n Matt. 5. 44. Luc. 6. 28. et 23. 34.

o 22. 20. εἰπὼν ἐκοιμήθη. o Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ 8 Θ′
ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσο-
λύμοις· πάντες τε διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας
τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστό-
λων. συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλα- 2
βεῖς καὶ ἐποιήσαντο κοπετὸν μέγαν ἐπ᾽ αὐτῷ.
p 22. 4. et 26. 10, 11. p Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τοὺς 3
οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ
γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακήν. οἱ μὲν οὖν 4
διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον.
ΦΙΛΙΠΠΟΣ δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς Σαμα- 5
ρείας ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. προσεῖχόν 6
τε οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου
ὁμοθυμαδὸν, ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν
τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων 7
πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα μεγάλῃ φωνῇ ἐξήρ-
χετο, πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθερα-
πεύθησαν. καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει 8
ἐκείνῃ. Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων προϋπῆρχεν 9 Ι′
ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς
Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν· ᾧ 10
προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέ-
γοντες, "Οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ
μεγάλη." Προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἱκανῷ 11
χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι αὐτούς. Ὅτε 12
δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ τὰ
περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος
τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ
γυναῖκες. ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ 13
βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ·

θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινομένας
14 ἐξίστατο. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις
ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον
15 καὶ Ἰωάννην· οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο
16 περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσι Πνεῦμα Ἅγιον· οὔπω
γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκὸς, μόνον δὲ
βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου
17 Ἰησοῦ. τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς,
18 καὶ ἐλάμβανον Πνεῦμα Ἅγιον. Θεασάμενος δὲ
ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν
ἀποστόλων δίδοται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, προσ-
19 ήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα λέγων, "Δότε κἀμοὶ τὴν
ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ᾧ ἂν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας
ΙΑ′ 20 λαμβάνῃ Πνεῦμα Ἅγιον." Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς
αὐτὸν, "Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώ-
λειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ
21 χρημάτων κτᾶσθαι. οὐκ ἔστι σοι μερὶς οὐδὲ
κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. ἡ γὰρ καρδία σου
22 οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. μετανόησον
οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ
Θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφεθήσεταί σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρ-
23 δίας σου. εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον
24 ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα." Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων
εἶπε, "Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον,
ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε."
25 Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες
τὸν λόγον τοῦ κυρίου ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερου-
σαλὴμ, πολλάς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγ-
γελίσαντο.
ΙΒ′ 26 Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον

λέγων, "Ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημ-
βρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἰε-
ρουσαλὴμ εἰς Γάζαν·" αὕτη ἐστὶν ἔρημος. καὶ 27
ἀναστὰς ἐπορεύθη· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος
δυνάστης Κανδάκης τῆς βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς
ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσ-
κυνήσων εἰς Ἰερουσαλὴμ, ἦν τε ὑποστρέφων καὶ 28
καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ, καὶ ἀνεγίνωσκε
τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. εἶπε δὲ τὸ πνεῦμα τῷ 29
Φιλίππῳ, "Πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι
τούτῳ." Προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν 30
αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην Ἡσαΐαν,
καὶ εἶπεν, "Ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις;"
Ὁ δὲ εἶπε, "Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐὰν μή τις 31
ὁδηγήσῃ με;" παρεκάλεσέ τε τὸν Φίλιππον
q Esa. 53. 7. ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. q ἡ δὲ περιοχὴ 32
τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη, ''Ὡς πρό-
βατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον
τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει
τὸ στόμα αὐτοῦ. ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ 33
κρίσις αὐτοῦ ἤρθη, τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς
διηγήσεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ
αὐτοῦ.' Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ 34
εἶπε, "Δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει
τοῦτο; περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἑτέρου τινός;" Ἀν- 35
οίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξά-
μενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ
τὸν Ἰησοῦν. ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδὸν, 36
ἦλθον ἐπί τι ὕδωρ· καί φησιν ὁ εὐνοῦχος, "Ἰδοὺ
ὕδωρ· τί κωλύει με βαπτισθῆναι;" Εἶπε δὲ ὁ 37
Φίλιππος, "Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας,

ἔξεστιν." Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε, "Πιστεύω τὸν
38 υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν." Καὶ
ἐκέλευσε στῆναι τὸ ἅρμα· καὶ κατέβησαν ἀμφό-
τεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὅ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος·
39 καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ
ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου ἥρπασε τὸν Φίλιππον·
καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος, ἐπορεύετο
40 γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος δὲ εὑρέθη
εἰς Ἄζωτον· καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς
πόλεις πάσας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

ΙΓ' 9 [r] Ὁ δὲ Σαῦλος, ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ r 26. 10. Gal. 1. 13. 1 Tim. 1. 13.
φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυρίου, προσελθὼν
2 τῷ ἀρχιερεῖ ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς
Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅπως ἐάν τινας
εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας,
3 δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. [s] ἐν δὲ τῷ s 22. 6. et 26. 12. 1 Cor. 15. 8. 2 Cor. 12. 2.
πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ·
καὶ ἐξαίφνης περιήστραψεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ
4 οὐρανοῦ· καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσε φωνὴν
λέγουσαν αὐτῷ, "Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με διώκεις;"
5 Εἶπε δὲ, "Τίς εἶ, κύριε;" Ὁ δὲ κύριος εἶπεν,
"Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις· σκληρόν σοι
6 πρὸς κέντρα λακτίζειν." Τρέμων τε καὶ θαμβῶν
εἶπε, "Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι;" Καὶ ὁ
κύριος πρὸς αὐτὸν, "Ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς
τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεταί σοι τί σε δεῖ ποιεῖν."
7 [t] Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἱστήκεισαν t 22. 9. et 26. 13.
ἐννεοὶ, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεω-
8 ροῦντες. ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς·
ἀνεῳγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδένα

ἔβλεπε, χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς
Δαμασκόν. καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ 9
οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν 10
Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν
ὁ Κύριος ἐν ὁράματι, "Ἀνανία·" ὁ δὲ εἶπεν,
"Ἰδοὺ ἐγώ, κύριε·" ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτὸν, 11
"Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλου-
μένην Εὐθεῖαν, καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα
Σαῦλον ὀνόματι, Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύ- 12
χεται, καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ἄνδρα ὀνόματι Ἀνα-
νίαν εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως
ἀναβλέψῃ." Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀνανίας, "Κύριε, 13
ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα
κακὰ ἐποίησε τοῖς ἁγίοις σου ἐν Ἰερουσαλήμ·
καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δῆσαι 14
πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου." Εἶπε 15
δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, "Πορεύου, ὅτι σκεῦος
ἐκλογῆς μοί ἐστιν οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά
μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων υἱῶν τε Ἰσραήλ.
ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ 16
ὀνόματός μου παθεῖν."

Ἀπῆλθε δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν 17
οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπε,
"Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέ με, Ἰησοῦς
ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἤρχου, ὅπως ἀναβλέ-
ψῃς καὶ πλησθῇς Πνεύματος Ἁγίου." Καὶ εὐ- 18
θέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ
λεπίδες, ἀνέβλεψέ τε παραχρῆμα καὶ ἀναστὰς
ἐβαπτίσθη, καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν. Ἐγέ- 19
νετο δὲ ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν
ἡμέρας τινάς· καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς 20

ἐκήρυσσε τὸν Χριστὸν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς
21 τοῦ Θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες
καὶ ἔλεγον, "Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν
Ἰερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο,
καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς
22 ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; Σαῦλος δὲ μᾶλλον
ἐνεδυναμοῦτο, καὶ συνέχυνε τοὺς Ἰουδαίους τοὺς
κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός
23 ἐστιν ὁ Χριστός. ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι
ἱκαναὶ, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐ-
24 τόν· [u] ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν· [u] 2 Cor. 11. 32.
παρετήρουν τε τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς,
25 ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσι· λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ
μαθηταὶ νυκτὸς καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους χαλά-
26 σαντες ἐν σπυρίδι. Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος
εἰς Ἰερουσαλὴμ ἐπειρᾶτο κολλᾶσθαι τοῖς μαθη-
ταῖς· καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτὸν, μὴ πιστεύ-
27 οντες ὅτι ἔστι μαθητής. Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβό-
μενος αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ
διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν Κύριον,
καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ
28 ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. καὶ
ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος
ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνό-
29 ματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει
πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπεχείρουν αὐτὸν
30 ἀνελεῖν. ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον
αὐτὸν εἰς Καισάρειαν καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς
31 Ταρσόν. Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς
Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον εἰ-
ρήνην, οἰκοδομούμεναι καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ

τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπληθύνοντο.

ΙΔ′ 32 Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν. 33 εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα Αἰνέαν ὀνόματι ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραββάτῳ, ὃς ἦν παραλελυμένος. 34 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, "Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρῶσον σεαυτῷ." Καὶ εὐθέως ἀνέστη· 35 καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν καὶ τὸν Σαρωνᾶν, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

36 Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. 37 ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερῴῳ. 38 ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης τῇ Ἰόππῃ, οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες μὴ ὀκνῆσαι διελθεῖν ἕως αὐτῶν. 39 ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς. 40 ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο, καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπε, "Ταβιθά, ἀνάστηθι." Ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισε. 41 δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν

42 αὐτὴν ζῶσαν. γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης
τῆς Ἰόππης, καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν
43 Κύριον· ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν
ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

ΙΕ' 10 ΑΝΗΡ δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορ-
νήλιος, ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης
2 Ἰταλικῆς, εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν σὺν
παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας πολ-
λὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διαπαντός.
3 εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς, ὡσεὶ ὥραν ἐννάτην τῆς
ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν
4 καὶ εἰπόντα αὐτῷ, "Κορνήλιε." Ὁ δὲ ἀτενίσας
αὐτῷ καὶ ἔμφοβος γενόμενος εἶπε, "Τί ἐστι,
κύριε;" εἶπε δὲ αὐτῷ, "Αἱ προσευχαί σου καὶ
αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον
5 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην
ἄνδρας καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται
6 Πέτρος· οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ,
ᾧ ἐστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν· οὗτος λαλήσει
7 σοί τί σε δεῖ ποιεῖν." Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγε-
λος ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ, φωνήσας δύο τῶν
οἰκετῶν αὐτοῦ καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσ-
8 καρτερούντων αὐτῷ, καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς
9 ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. Τῇ
δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει
ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύ-
10 ξασθαι περὶ ὥραν ἕκτην· ἐγένετο δὲ πρόσπεινος
καὶ ἤθελε γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ ἐκεί-
11 νων ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις, καὶ θεωρεῖ τὸν
οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν
σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς

δεδεμένον καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ᾧ 12
ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία
καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ 13
ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν, "Ἀναστὰς, Πέτρε,
θῦσον καὶ φάγε." ὁ δὲ Πέτρος εἶπε, "Μηδα- 14
μῶς, κύριε· ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ
ἀκάθαρτον." καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς 15
αὐτὸν, "Ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε σὺ μὴ κοίνου."
Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς· καὶ πάλιν ἀνελήφθη 16
τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν.

Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη 17
τὸ ὅραμα ὃ εἶδε, καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλ-
μένοι ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν
οἰκίαν Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα· καὶ 18
φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλού-
μενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. Τοῦ δὲ Πέτρου 19
ἐνθυμουμένου περὶ τοῦ �ράματος, εἶπεν αὐτῷ τὸ
x 15. 7. Πνεῦμα, "Ἰδοὺ ἄνδρες τρεῖς ζητοῦσί σε· x ἀλλὰ 20
ἀναστὰς κατάβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν
διακρινόμενος, διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς."
Καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀπ- 21
εσταλμένους ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου πρὸς αὐτὸν,
εἶπεν, "Ἰδοὺ ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία
δι' ἣν πάρεστε;" οἱ δὲ εἶπον, "Κορνήλιος ἑκα- 22
τοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν
μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰου-
δαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μετα-
πέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι
ῥήματα παρὰ σοῦ." Εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς 23
ἐξένισε. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁ Πέτρος ἐξῆλθε σὺν
αὐτοῖς, καί τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τῆς

24 Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. καὶ τῇ ἐπαύριον εἰσ-
ἦλθον εἰς τὴν Καισάρειαν· ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν
προσδοκῶν αὐτοὺς, συγκαλεσάμενος τοὺς συγ-
γενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους.
25 Ὡς δὲ ἐγένετο εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναν-
τήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας
26 προσεκύνησεν. ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγειρε λέγων,
27 "Ἀνάστηθι· κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι." Καὶ
συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθε, καὶ εὑρίσκει συνεληλυ-
28 θότας πολλούς, [y] ἔφη τε πρὸς αὐτούς, "Ὑμεῖς y Joan. 4. 9.
ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολ-
λᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ· καὶ ἐμοὶ ὁ
Θεὸς ἔδειξε μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν
29 ἄνθρωπον· διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μετα-
πεμφθείς. πυνθάνομαι οὖν τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ
30 με;" Καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη, "Ἀπὸ τετάρτης
ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην νηστεύων,
καὶ τὴν ἐννάτην ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ
μου· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι
31 λαμπρᾷ, καί φησι, 'Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ
προσευχὴ, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν
32 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην, καὶ
μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος
ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασ-
33 σαν· ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι.' Ἐξαυτῆς
οὖν ἔπεμψα πρός σε, σύ τε καλῶς ἐποίησας
παραγενόμενος. νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστε-
ταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ."
34 [z] Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν, "Ἐπ' ἀλη-
θείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστι προσωπολήπτης

z Deut. 10. 17. 2 Par. 19. 7. Job 34. 19. Sap. 6. 7. Ecclus. 35. 16. Rom. 2. 11. Gal. 2. 6. Ephes. 6. 9. Col. 3. 25. 1 Pet. 1. 17.

ὁ Θεὸς, ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος 35
αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ
ἐστι. τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ 36
εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗ-
a Luc. 4 14. τός ἐστι πάντων κύριος. [a] ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενό- 37
μενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενον
ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν
b Luc. 4. 18. Ἰωάννης, [b] Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρὲτ, ὡς ἔχρισεν 38
αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς
διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς κατα-
δυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ Θεὸς
ἦν μετ' αὐτοῦ· καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων 39
ὧν ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν
Ἰερουσαλήμ· ὃν ἀνεῖλον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου.
c 2. 24. [c] τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρε τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδω- 40
d 13. 31. κεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, [d] οὐ παντὶ τῷ λαῷ, 41
ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν
e 17. 31. Rom. 14. 10. 2 Cor. 5. 10. αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. [e] καὶ 42
παρήγγειλεν ἡμῖν κηρῦξαι τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύ-
ρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ
f 15. 9. Jer. 31. 34. Mich. 7. 18. Θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. [f] τούτῳ πάντες 43
οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λα-
βεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύ-
οντα εἰς αὐτόν." Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ 44
ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ
πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. καὶ ἐξέστησαν 45
οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ,
ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύ-
ματος ἐκκέχυται· ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων 46
γλώσσαις καὶ μεγαλυνόντων τὸν Θεόν. τότε

47 ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος, "[g] Μήτι τὸ ὕδωρ κωλῦσαι δύναταί τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς;" 48 προσέταξέ τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς. g 15 8

ΙΣ′ **11** Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη 2 ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν 3 οἱ ἐκ περιτομῆς λέγοντες, "Ὅτι πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας εἰσῆλθες, καὶ συνέφαγες 4 αὐτοῖς." Ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος ἐξετίθετο 5 αὐτοῖς καθεξῆς λέγων, "[h] Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα, καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ 6 ἦλθεν ἄχρις ἐμοῦ· εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ 7 τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ἤκουσα δὲ φωνῆς λεγούσης μοι, 'Ἀναστὰς, Πέτρε, θῦσον 8 καὶ φάγε.' εἶπον δὲ, 'Μηδαμῶς, κύριε· ὅτι πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ 9 στόμα μου.' ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 'Ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε σὺ μὴ 10 κοίνου.' τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρὶς, καὶ πάλιν 11 ἀνεσπάσθη ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἰδοὺ, ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἤμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρός 12 με. εἶπε δέ μοι τὸ πνεῦμα συνελθεῖν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενον· ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ h 10. 9

ἐξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον
τοῦ ἀνδρὸς, ἀπήγγειλέ τε ἡμῖν πῶς εἶδε τὸν 13
ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα
αὐτῷ, ''Απόστειλον εἰς Ἰόππην ἄνδρας καὶ μετά-
πεμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, ὃς 14
λαλήσει ῥήματα πρός σε ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ
i 2. 4. πᾶς ὁ οἶκός σου.' [i]ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν 15
ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς, ὥσπερ
k 1. 5, et 19. 4. Matt. 3. 11. Marc. 1. 8. Luc. 3. 16. Joan. 1. 26. καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. [k]ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήμα- 16
τος Κυρίου, ὡς ἔλεγεν, ''Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν
ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι
Ἁγίῳ.' Εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς 17
ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν Κύριον
Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐγὼ δὲ τίς ἤμην δυνατὸς κω-
λῦσαι τὸν Θεόν;" Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύ- 18
χασαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες, "Ἄραγε
καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς
ζωήν."

1 C. 1. [l]Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως 19
τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διῆλθον ἕως Φοινίκης
καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν
λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. ἦσαν δέ τινες ἐξ 20
αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες εἰσ-
ελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλ-
ληνιστὰς εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν· καὶ 21
ἦν χεὶρ κυρίου μετ' αὐτῶν· πολύς τε ἀριθμὸς
πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἠκούσθη 22
δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν
Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν· καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρ-
νάβαν διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας· ὃς παραγενόμενος 23
καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει

πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ
24 Κυρίῳ· ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύ-
ματος Ἁγίου καὶ πίστεως. καὶ προσετέθη ὄχλος
25 ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ. Ἐξῆλθε δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρ-
νάβας ἀναζητῆσαι Σαῦλον, καὶ εὑρὼν αὐτὸν ἤγαγεν
26 αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν. ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν
ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον
ἱκανόν, χρηματίσαι τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς
ΙΖ′ 27 μαθητὰς Χριστιανούς. Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέ-
ραις κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς
28 Ἀντιόχειαν. ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι
Ἄγαβος ἐσήμανε διὰ τοῦ Πνεύματος λιμὸν μέγαν
μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ὅστις
29 καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος. [m] τῶν δὲ
μαθητῶν καθὼς ηὐπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος
αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν
30 τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· [n] ὃ καὶ ἐποίησαν, ἀποστεί-
λαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρ-
νάβα καὶ Σαύλου.

mRom. 15. 25. 1 Cor. 16. 1. 2 Cor. 8. 1. Gal. 2. 10.

n 12. 25.

ΙΗ′ **12** ΚΑΤ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρῴδης
ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ
2 τῆς ἐκκλησίας. ἀνεῖλε δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν
3 Ἰωάννου μαχαίρᾳ. καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστόν ἐστι
τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον·
4 ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν ἀζύμων· ὃν καὶ πιάσας ἔθετο
εἰς φυλακήν, παραδοὺς τέσσαρσι τετραδίοις στρα-
τιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ
5 πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. ὁ μὲν οὖν
Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν
ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν
Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ Ἡρώδης, 6
τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ
δύο στρατιωτῶν δεδεμένος ἁλύσεσι δυσὶ, φύλακές
τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν. καὶ 7
ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν
ἐν τῷ οἰκήματι· πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ
Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν λέγων, "Ἀνάστα ἐν τάχει."
καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν·
εἶπέ τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὸν, "Περίζωσαι καὶ 8
ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου." ἐποίησε δὲ οὕτω.
καὶ λέγει αὐτῷ, "Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ
ἀκολούθει μοι." Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ· 9
καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές ἐστι τὸ γινόμενον διὰ τοῦ
ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. διελθόντες 10
δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἦλθον ἐπὶ τὴν
πύλην τὴν σιδηρᾶν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν,
ἥτις αὐτομάτη ἠνοίχθη αὐτοῖς· καὶ ἐξελθόντες
προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγ-
γελος ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ὁ Πέτρος γενόμενος ἐν 11
ἑαυτῷ εἶπε, "Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλε
Κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλετό με ἐκ
χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ
λαοῦ τῶν Ἰουδαίων." συνιδών τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν 12
οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλου-
μένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ
προσευχόμενοι.

Κρούσαντος δὲ τοῦ Πέτρου τὴν θύραν τοῦ 13
πυλῶνος προσῆλθε παιδίσκη ὑπακοῦσαι ὀνόματι
Ῥόδη, καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου ἀπὸ 14
τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξε τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα
δὲ ἀπήγγειλεν ἑστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ

15 πυλῶνος. οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον, "Μαίνῃ." ἡ δὲ διϊσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δ' ἔλεγον,
16 "Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστιν." Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν, καὶ
17 ἐξέστησαν· κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς· εἶπε δὲ, "Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα." καὶ ἐξελθὼν
18 ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί
19 ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. Ἡρῴδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν, καὶ μὴ εὑρὼν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι· καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς
20 Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν διέτριβεν. Ἦν δὲ ὁ Ἡρῴδης θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτὸν, καὶ πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, ᾐτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς.
21 Τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρῴδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημη-
22 γόρει πρὸς αὐτούς· ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει, "Θεοῦ
23 φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου." παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκε τὴν δόξαν τῷ Θεῷ· καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος
24 ἐξέψυξεν. p ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε καὶ
25 ἐπληθύνετο. q Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἰερουσαλὴμ, πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.

ιθ' 13 r Ἦσαν δέ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν

o 1 Reg. 5. 9, 11. Ezech. 27. 17.

p 6. 7. et 19. 20. Esa. 55. 11. Col. 1. 6.

q 11, 29.

r 14. 26.

οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅ τε
Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ καὶ
Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρῴδου τοῦ
s 9. 15. et 22. 21. Rom. 1. 1. et 10. 15. Gal. 1. 15. et 2. 8. Eph. 3. 8. 1 Tim. 2. 7. 2 Tim. 1. 11. Matt. 9. 38. t 6. 6. et 8. 15. et 14. 26.
τετράρχου σύντροφος, καὶ Σαῦλος. [8] λειτουρ- 2
γούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπε
τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, "Ἀφορίσατε δή μοι τόν
τε Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ
προσκέκλημαι αὐτούς." [t] Τότε νηστεύσαντες καὶ 3
προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς
ἀπέλυσαν. Οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ 4
τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου κατῆλθον εἰς τὴν Σε-
λεύκειαν, ἐκεῖθέν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον·
καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον 5
τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων·
u 12. 25. x 8. 9.
[u] εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. [x] διελθόντες 6
δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου, εὗρόν τινα μάγον
ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα Βαρϊησοῦς,
ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ 7
συνετῷ. οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ
Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.
y Exod. 7. 11. 2 Tim. 3. 8.
[y] ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος (οὕτω 8
γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ) ζητῶν δια-
στρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. Σαῦλος 9
δὲ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου καὶ
z Matt. 13. 38. Joan. 8. 44. 1 Joan. 3. 8.
ἀτενίσας εἰς αὐτὸν [z] εἶπεν, "Ὦ πλήρης παντὸς 10
δόλου καὶ πάσης ῥᾳδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ
πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς
ὁδοὺς κυρίου τὰς εὐθείας; καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ τοῦ 11
Κυρίου ἐπὶ σὲ, καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν
ἥλιον ἄχρι καιροῦ." Παραχρῆμα δὲ ἐπέπεσεν
ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει

12 χειραγωγούς. τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς
ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ
Κυρίου.

Κ′ 13 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ τὸν
Παῦλον ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας.
[a] Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν a 15. 38.
14 εἰς Ἱεροσόλυμα. αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς
Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας,
καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν
15 σαββάτων ἐκάθισαν. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν
τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρ-
χισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς, λέγοντες, "Ἄνδρες
ἀδελφοὶ, εἴ ἔστι λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως
16 πρὸς τὸν λαὸν, λέγετε." [b] Ἀναστὰς δὲ Παῦλος b 12. 17 et 19.
καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ εἶπεν, "Ἄνδρες Ἰσραη- 33. et 21. 40.
λῖται, καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεὸν, ἀκούσατε.
17 [c] ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς c Exod. 1 1.
πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παρ- et 6. 6. et 12. 31. et 13. 14
οικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ
18 ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, [d] καὶ ὡς τεσσαρακον- d Exod. 16.
ταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ· 2. 35. Num. 14. 34. Psal. 95. 10.
19 [e] καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χαναὰν, κατεκλη- e Jos. 14. 1, 2.
20 ροδότησεν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. [f] καὶ μετὰ f Jud 2. 16.
ταῦτα ὡς ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα ἔδωκε et 3. 9.
21 κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου· [g] κἀκεῖθεν g 1 Sam. 8. 5.
ἠτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν et 9. 15. et 10. 1. Ose. 13. 11.
Σαοὺλ υἱὸν Κὶς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν, ἔτη
22 τεσσαράκοντα· [h] καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν h 7. 45.
αὐτοῖς τὸν Δαβὶδ εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπε μαρτυ- 1 Sam. 13. 14. et 15. 28. et 16. 13. Psal. 89. 20.
ρήσας, ' Εὗρον Δαβὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαὶ, ἄνδρα κατὰ
τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά

μου.' [i] Τούτου ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' 23
ἐπαγγελίαν ἤγειρε τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν,
[j] προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσ- 24
όδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ
Ἰσραήλ. [k] ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον, 25
ἔλεγε, 'Τίνα με ὑπονοεῖτε εἶναι; οὐκ εἰμὶ ἐγώ,
ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμὲ οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ
ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι.' [l] Ἄνδρες ἀδελφοί, 26
υἱοὶ γένους Ἀβραὰμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι
τὸν Θεὸν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης
ἀπεστάλη. [m] οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἰερουσαλὴμ 27
καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ
τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββα-
τον ἀναγινωσκομένας, κρίναντες ἐπλήρωσαν, [n] καὶ 28
μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες ἠτήσαντο Πι-
λάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. [o] ὡς δὲ ἐτέλεσαν 29
ἅπαντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες
ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. [p] ὁ δὲ Θεὸς 30
ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, [q] ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας 31
πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαίας εἰς Ἰερουσαλὴμ, οἵτινές εἰσι μάρτυρες αὐ-
τοῦ πρὸς τὸν λαόν. [r] καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγε- 32
λιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν
γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐκπεπλήρωκε τοῖς
τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰησοῦν, [s] ὡς καὶ 33
ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται, 'Υἱός μου
εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.' [t] Ὅτι δὲ 34
ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑπο-
στρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν, 'Ὅτι
δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαβὶδ τὰ πιστά.' [u] διὸ καὶ 35
ἐν ἑτέρῳ λέγει, 'Οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν

i 2 Sam. 7 12. Esa. 11. 1.
j Mal. 3. 1. Matt. 3. 1. Marc. 1. 2. Luc. 3 3. Joan. 3. 23.
k Joan. 1. 20, 26, 27. Matt. 3. 11. Marc. 1. 7. Luc. 3, 16.
l ver. 46. et 3. 26. Matt. 10. 6.
m 3. 17. et 15. 21. Joan. 16. 3. 1 Cor. 2. 8. 1 Tim. 1. 13.
n Matt. 27. 20, &c. Marc. 15. 11, &c. Luc. 23. 18, &c. Joan. 19. 6.
o Matt. 27. 59. Marc. 15. 46. Luc. 23. 53. Joan. 19. 38.
p 2. 24.
q 1. 3. Matt. 28. 2, 16. Marc. 16. 6, 14. Luc. 24. 36. Joan. 20. 19. et 21. 1. 1 Cor. 15. 5, 6.
r Gen. 3. 15. et 22. 18. et 26. 4. et 49. 10. Deut. 18. 15. 2 Sam. 7. 12. Psal. 132. 11. Esa. 4. 2. et 7. 14. et 9. 6. et 40. 10. Jer. 23. 5. et 33. 14. Ezech. 34. 23. et 37. 24. Dan. 9. 24, 25.
s Psal. 2. 7. Heb. 1. 5. et 5. 5.
t Esa. 55. 3.
u 2. 27, &c. Psal. 16. 10.

36 διαφθοράν.' [x] Δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ Θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδε διαφθοράν. 37 ὃν δὲ ὁ Θεὸς ἤγειρεν, οὐκ εἶδε διαφθοράν.

38 [y] Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται· 39 [z] καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως δικαιωθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων 40 δικαιοῦται. βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς 41 τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις, [a] "Ἴδετε, οἱ καταφρονηταὶ, καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε· ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον ᾧ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.'"

42 Ἐξιόντων δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λα- 43 ληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. [b] λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ.

44 Τῷ δὲ ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 45 ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις, ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες. 46 [c] παρρησιασάμενοι δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶπον, "Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου 47 ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. οὕτω γὰρ

x 2. 29. 1 Reg. 2. 10.

y Luc. 24. 47. Rom. 3. 24, 28. Gal. 2. 16. 1 Joan. 2. 12.

z Rom. 8. 3. et 10. 4. Heb. 7. 19. et 9. 15.

a Esa. 28. 14. Habac. 1. 5.

b 11. 23. et 14. 22. Matt. 23. 15.

c ver. 26. et 1. 8. et 3. 25, 26. et 18. 6. et 28. 28. Exod. 32. 10. Deut. 32. 21. Esa. 55. 5. Matt. 8. 12. et 10. 6. et 21. 43. Rom. 10. 19.

ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος, ‘[d] Τέθεικά σε εἰς φῶς
d Esa 49. 6. et 42 6. Luc. 2. 32.
ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου
τῆς γῆς.’” Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ 48
ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν
ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· διεφέ- 49
ρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ κυρίου δι’ ὅλης τῆς χώρας.
e 2 Tim. 3. 11. [e] οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυ- 50
ναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς
πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον
καὶ τὸν Βαρνάβαν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν
f 14. 6, 11. et 18. 6. Matt. 10. 14. Marc. 6. 11. Luc. 9. 5. ὁρίων αὐτῶν. [f] οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν 51
τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ’ αὐτοὺς ἦλθον εἰς Ἰκόνιον.
οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος 52
Ἁγίου.

ΚΑ′ ΕΓΕΝΕΤΟ δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσ- 14
ελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων,
καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε
καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ ἀπειθοῦντες 2
Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν
ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. [g] ἱκανὸν μὲν οὖν χρό- 3
g 19. 11. Marc. 16. 20. Heb. 2. 4. νον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ
μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, καὶ
διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χει-
ρῶν αὐτῶν. ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, 4
καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν
h 2 Tim. 3. 11. τοῖς ἀποστόλοις. [h] Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν 5
ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν
i 8. 1. Matt. 10. 23. ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, [i] συνιδόντες 6
κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Δύστραν
καὶ Δέρβην καὶ τὴν περίχωρον, κἀκεῖ ἦσαν εὐαγ- 7
γελιζόμενοι.

ΚΒ′ 8 [k]Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ 9 ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε περιεπεπατήκει. οὗτος ἤκουε τοῦ Παύλου λαλοῦντος· ὃς ἀτενίσας αὐτῷ 10 καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι, [l]εἶπε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, "Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας 11 σου ὀρθός." Καὶ ἥλλετο καὶ περιεπάτει. [m]Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος, ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες, "Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς·" 12 ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ 13 λόγου. ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν. 14 [n]Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰσεπήδησαν 15 εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες [o]καὶ λέγοντες, "Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν 16 καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· [p]ὃς ἐν ταῖς παρῳχημέναις γενεαῖς εἴασε πάντα τὰ 17 ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· καί τοι γε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν, ἀγαθοποιῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς 18 καρδίας ὑμῶν." Καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς.

19 [q]Ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου

k 3. 2.

l Esa. 35. 6.

m 28. 6.

n Matt. 26. 65.

o 10. 26. Gen. 1. 1. Psal. 33. 6. et 124. 8. et 146. 6. Apoc. 14. 7.

p 17. 30. Psal. 81. 12.

q 2 Cor. 11. 25. 2 Tim. 3. 11.

Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι. κυκλωσάντων δὲ 20
αὐτὸν τῶν μαθητῶν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην. εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκεί- 21
νην καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς
r 11. 23. et 13. 43. Matt. 10. 38. et 16. 24. Luc. 22. 28, 29. et 24. 26. 2 Tim. 3. 12. Rom. 8. 17.
τὴν Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν, [r] ἐπι- 22
στηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ "ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ." [s] χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς πρεσ- 23
s 1. 26. et 11. 30. Titus 1. 5.
βυτέρους κατ' ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον 24
εἰς Παμφυλίαν, καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν 25
t 13. 1, 3. λόγον κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν· [t] κἀκεῖθεν ἀπ- 26
έπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. [u] παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν 27
u 15. 4. 1 Cor. 16. 9. 2 Cor. 2. 12. Apoc. 3. 8.
ἐκκλησίαν ἀνήγγειλαν ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν πίστεως. διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς 28
μαθηταῖς.

x Gen. 17. 10. Lev. 12. 3. Gal. 5. 1, 2. Phil. 3. 2. Col. 2. 8, 11. 16.
[x] ΚΑΙ' τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας 15 ΚΓ'
ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφούς, "[x] Ὅτι ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι." [y] Γενομένης οὖν στάσεως καὶ συζητήσεως 2
y 11. 30. Gal. 2. 1.
οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καί τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους

καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἰερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητή-
3 ματος τούτου. οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ
τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμά-
ρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν.
καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς.
4 [z] παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπεδέχθησαν z 14. 3, 27.
ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν
πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησε
5 μετ' αὐτῶν. ἐξανέστησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς
αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες,
"Ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς, παραγγέλλειν τε
τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως."
6 Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύ-
7 τεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. [a] πολλῆς a 10. 20.
δὲ συζητήσεως γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπε et 11. 1, 2.
πρὸς αὐτοὺς, "Ἄνδρες ἀδελφοὶ, ὑμεῖς ἐπίστασθε
ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο
διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν
8 λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. [b] καὶ ὁ b 10. 43, &c.
1 Par. 28. 9.
καρδιογνώστης Θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, δοὺς et 29. 17. Ps.
7. 9. Jer. 11.
αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ ὑμῖν, 20. et 17. 10.
9 [c] καὶ οὐδὲν διέκρινε μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, et 20. 12.
1 Cor. 1. 2.
10 τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. [d] νῦν c 1 Pet. 1. 22.
d Gal. 5. 1.
οὖν τί πειράζετε τὸν Θεὸν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ
τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες
11 ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; [e] ἀλλὰ e Eph. 2. 4, 8.
Titus 3. 4.
διὰ τῆς χάριτος Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πι-
στεύομεν σωθῆναι, καθ' ὃν τρόπον κἀκεῖνοι."
12 Ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρνάβα
καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς
σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν.

f 12. 17.
g 2 Pet. 1. 1.
h Amos 9. 11, 12.
i ver. 29. Gen. 9. 4. Lev. 3. 17. et 17. 14. Deut. 12. 23. 1 Cor. 8. 1, 9, 10. et 10. 14, 20, 21. 1 Thess. 4. 3.
k 13. 27. Neh. 8. 1.
l ver. 1. Gal. 2. 4. 1 Joan. 2. 19.

f Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη Ἰάκωβος 13
λέγων, "Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. g Συ- 14
μεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπ-
εσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
αὐτοῦ· καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν 15
προφητῶν, καθὼς γέγραπται, ' h Μετὰ ταῦτα 16
ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ
τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς
ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν· ὅπως ἂν 17
ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν
Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται
τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει Κύριος ὁ ποιῶν
ταῦτα πάντα.' Γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι τῷ Θεῷ 18
πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρ- 19
ενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ
τὸν Θεὸν, i ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπ- 20
έχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ
τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος.
k Μωσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς 21
κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ
πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος."

Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσ- 22
βυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους
ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν
τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν τὸν ἐπικαλού-
μενον Βαρσαβᾶν καὶ Σίλαν, ἄνδρας ἡγουμένους
ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν 23
τάδε, "Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ
ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν
καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν, χαί-
ρειν. l Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν 24

ἐξελθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκευάζοντες
τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες περιτέμνεσθαι καὶ
25 τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεστειλάμεθα, ἔδοξεν
ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν ἐκλεξαμένους ἄνδρας
πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν
26 Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ, [m] ἀνθρώποις παραδεδωκόσι m 13. 50. et 14. 19.
τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου
27 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν
καὶ Σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας
28 τὰ αὐτά. ἔδοξε γὰρ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ
ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος, πλὴν
29 τῶν ἐπάναγκες τούτων, [n] ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων n ver. 20. et 16. 4. et 21. 25.
καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας· ἐξ ὧν
διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε. ἔρρωσθε."
30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν,
καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν ἐπι-
31 στολήν. ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ πара-
32 κλήσει. Ἰούδας δὲ καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ προφῆται
ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς
33 ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν. Ποιήσαντες δὲ χρόνον
ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς
34 τοὺς ἀποστόλους. ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι
35 αὐτοῦ. Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν
Ἀντιοχείᾳ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ
καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ κυρίου.
36 ΜΕΤΑ' δέ τινας ἡμέρας εἶπε Παῦλος πρὸς
Βαρνάβαν, "Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα
τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν ἐν αἷς
κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ κυρίου, πῶς ἔχουσι." o 12. 12, 25. et 13. 5. Col. 4. 10.
37 [o] Βαρνάβας δὲ ἐβουλεύσατο συμπαραλαβεῖν τὸν 2 Tim. 4. 11. Philem. 24.
38 Ἰωάννην τὸν καλούμενον Μάρκον· [p] Παῦλος δὲ p 13. 13.

ἠξίου τὸν ἀποστάντα ἀπ᾽ αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας
καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ
συμπαραλαβεῖν τοῦτον. ἐγένετο οὖν παροξυσμὸς, 39 ΚΔ′
ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ᾽ ἀλλήλων, τόν τε
Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον ἐκπλεῦσαι
εἰς Κύπρον· Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν ἐξ- 40
ῆλθε, παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν
ἀδελφῶν· διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν 41
q 14. 6. et 17. 14. et 19. 22. et 20. 4. Rom. 16. 21. 1 Cor. 4. 17. Phil. 2. 19. 1 Thess. 3. 2. 1 Tim. 1. 2. 2 Tim. 1. 5. r 6. 3. ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας. q Κατήντησε δὲ εἰς 16
Δέρβην καὶ Λύστραν· καὶ ἰδοὺ μαθητής τις ἦν
ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικός τινος Ἰου-
δαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἕλληνος, r ὃς ἐμαρτυ- 2
ρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν.
s 1 Cor. 9. 20. Gal. 2. 3. s τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν· 3
καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς Ἰουδαίους
τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἤδεισαν γὰρ
ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι Ἕλλην ὑπῆρχεν.
t 15. 20, 29. t ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδουν 4
αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ
τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν
Ἰερουσαλήμ. αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο 5
τῇ πίστει καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ᾽
ἡμέραν.
Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν Γαλατικὴν 6
χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος
λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐλθόντες κατὰ 7
τὴν Μυσίαν ἐπείραζον κατὰ τὴν Βιθυνίαν πορεύ-
u 20. 6. 2 Cor. 2. 12. 2 Tim. 4. 13. εσθαι· καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα. u παρ- 8
ελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρωάδα.
καὶ ὅραμα διὰ τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ· 9
Ἀνήρ τις ἦν Μακεδὼν ἑστὼς, παρακαλῶν αὐτὸν

καὶ λέγων, "Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον
10 ἡμῖν." Ὡς δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ κύριος εὐαγ-
11 γελίσασθαι αὐτούς. Ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθρᾴκην τῇ τε
12 ἐπιούσῃ εἰς Νεάπολιν, ἐκεῖθέν τε εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας πόλις κολωνία.

Ἦμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες
13 ἡμέρας τινὰς, τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμὸν, οὗ ἐνομίζετο προσευχὴ εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν
14 ταῖς συνελθούσαις γυναιξί. Καί τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεὸν, ἤκουεν, ἧς ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ
15 Παύλου. [x] ὡς δὲ ἐβαπτίσθη, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε λέγουσα, "Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου
16 μείνατε·" καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. [y] Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς
17 μαντευομένη. αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν ἔκραζε λέγουσα, "Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσὶν, οἵτινες κατ-
18 αγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας." Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. [z] διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπε, "Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ

x Gen. 19. 3. et 33. 11. Jud. 19. 20. Luc. 24. 29. Heb. 13. 2.

y 19. 24. 1 Sam. 28. 7.

z Marc. 16. 17.

ἐξελθεῖν ἀπ᾽ αὐτῆς." Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.
a 2 Cor. 6. 5. [a] Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς 19
τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον
καὶ τὸν Σίλαν εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς
b 17. 6. 1 Reg. 18. 17. ἄρχοντας, [b] καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρα- 20
τηγοῖς εἶπον, "Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν
ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ κατ- 21
αγγέλλουσιν ἔθη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέ-
c 2 Cor. 11. 25. 1 Thess. 2. 2. Phil. 1. 13. χεσθαι οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαίοις οὖσι." [c] Καὶ συν- 22
επέστη ὁ ὄχλος κατ᾽ αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ
περιρρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν,
πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς 23
φυλακὴν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφα-
λῶς τηρεῖν αὐτούς· ὃς παραγγελίαν τοιαύτην 24
εἰληφὼς ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν
καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον.
d 4. 31. [d] Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας 25
προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν· ἐπηκροῶντο δὲ
e 5. 19. et 12. 7. αὐτῶν οἱ δέσμιοι. [e] ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο 26
μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμω-
τηρίου· ἀνεῴχθησάν τε παραχρῆμα αἱ θύραι
πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. ἔξυπνος 27
δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεῳγμένας
τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος μάχαιραν
ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι
τοὺς δεσμίους. ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλῃ ὁ 28
Παῦλος λέγων, "Μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ κακόν·
ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε." Αἰτήσας δὲ φῶτα 29
εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσε
f 2. 37. et 9. 6. Luc. 3. 10. τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, [f] καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς 30
ἔξω ἔφη, "Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ;"

31 g Οἱ δὲ εἶπον, "Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰη- g Joan. 3. 16, 36. et 6. 47. 1 Joan. 5. 10.
σοῦν Χριστὸν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου."
32 καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ
33 πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ παραλαβὼν
αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ
τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ
34 πάντες παραχρῆμα· h ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν h Luc. 5. 29. et 19. 6.
οἶκον αὐτοῦ παρέθηκε τράπεζαν, καὶ ἠγαλλιάσατο
πανοικὶ πεπιστευκὼς τῷ Θεῷ.
35 Ἡμέρας δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρα-
τηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους, λέγοντες, "Ἀπόλυσον
36 τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους." Ἀπήγγειλε δὲ ὁ
δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦ-
λον, "Ὅτι ἀπεστάλκασιν οἱ στρατηγοὶ ἵνα ἀπο-
λυθῆτε· νῦν οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ."
37 i Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς, "Δείραντες i 22. 25.
ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους
ὑπάρχοντας, ἔβαλον εἰς φυλακήν· καὶ νῦν λάθρα
ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; οὐ γὰρ ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ
38 ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν." Ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς στρα-
τηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ ἐφο-
39 βήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσι, j καὶ j Matt. 8. 34.
ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξαγαγόντες
40 ἠρώτων ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. ἐξελθόντες δὲ ἐκ
τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν, καὶ ἰδόν-
τες τοὺς ἀδελφοὺς παρεκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ
ἐξῆλθον.

ΚΕ′ **17** ΔΙΟΔΕΥΣΑΝΤΕΣ δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ
Ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν
2 ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς
τῷ Παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ

σάββατα τρία διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν,
k Psal. 22. 6. Esa. 53. Matt. 16. 21. Luc. 24. 26, 46. Joan. 1. 42. k διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν 3
ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ "ὅτι
οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγ-
l ver. 17. et 28. 24. γέλλω ὑμῖν." l Καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν 4
καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ,
τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος, γυναι-
κῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. ζηλώσαντες δὲ 5
οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι καὶ προσλαβόμενοι τῶν
ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας πονηροὺς καὶ ὀχλοποιή-
σαντες, ἐθορύβουν τὴν πόλιν· ἐπιστάντες τε τῇ
οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν
m 16. 20. δῆμον· m μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον τὸν 6
Ἰάσονα καί τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας,
βοῶντες, "Ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαν-
n Luc. 23. 2. Joan. 19. 12. τες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν, n οὓς ὑποδέδεκται 7
Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων
Καίσαρος πράττουσι, βασιλέα λέγοντες ἕτερον
εἶναι, Ἰησοῦν." Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ 8
τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα· καὶ λαβόντες 9
τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν
o 9. 2. ἀπέλυσαν αὐτούς. o Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ 10
τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν τόν τε Παῦλον καὶ τὸν
Σίλαν εἰς Βέροιαν· οἵτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν
p Esa 34. 16. Luc. 16. 29. Joan. 5. 39. συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπῄεσαν. p οὗτοι δὲ 11
ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες
ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ
καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς εἰ ἔχοι
ταῦτα οὕτως. πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευ- 12
σαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχη-
q 1 Thess. 2. 4. μόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. q ὡς δὲ ἔγνωσαν 13

οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ
Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ
Θεοῦ, ἦλθον κἀκεῖ σαλεύοντες τοὺς ὄχλους.
14 εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ
ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπ-
15 έμενον δὲ ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. [1] Οἱ r 18. 5.
δὲ καθιστῶντες τὸν Παῦλον ἤγαγον αὐτὸν ἕως
Ἀθηνῶν· καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σίλαν
καὶ Τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν,
ἐξῄεσαν.

Κ5′ 16 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ
Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
17 θεωροῦντι κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. [8] διελέ- s ver. 4.
γετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ
τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν
18 ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. τινὲς δὲ
τῶν Ἐπικουρείων καὶ τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων
συνέβαλλον αὐτῷ· καί τινες ἔλεγον, "Τί ἂν
θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν;" Οἱ δὲ,
"Ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι·" ὅτι
τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῖς εὐηγγελί-
19 ζετο. ἐπιλαβόμενοί τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἄρειον
πάγον ἤγαγον, λέγοντες, "Δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ
20 καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχή; ξενί-
ζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν·
βουλόμεθα οὖν γνῶναι τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι."
21 Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς
οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν
καινότερον.

22 Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου
πάγου ἔφη, "Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς

δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. διερχόμενος 23
γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον
καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, 'Ἀγνώστῳ Θεῷ.'
ὃν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ καταγ-
γέλλω ὑμῖν. [t] ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ 24
πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς κύριος
ὑπάρχων οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ,
[u] οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται προσ- 25
δεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν
καὶ τὰ πάντα· [x] ἐποίησέ τε ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν 26
ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον
τῆς γῆς, ὁρίσας προτεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς
ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, ζητεῖν τὸν Κύριον, 27
εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὕροιεν, καί-
τοιγε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρ-
χοντα· ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ 28
ἐσμέν· ὡς καί τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρή-
κασι, 'Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.' [y] Γένος οὖν 29
ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν
χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ
ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον.
[z] Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ 30
Θεὸς τανῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι
πανταχοῦ μετανοεῖν, [a] διότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν 31
ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ,
ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισε, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν
ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν." Ἀκούσαντες δὲ 32
ἀνάστασιν νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον,
"Ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου." Καὶ 33
οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν· τινὲς 34
δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν· ἐν οἷς

t 7. 48. et 14. 15. Gen. 1. 1. 2 Par. 6. 30. Psal. 33. 6. et 124. 8. et 146. 6. Esa. 66. 1. Apoc. 14. 7.
u Gen. 2. 7. Psal. 50. 8.
x Deut. 32. 8.
y Esa. 40. 18.
z 14. 16. Luc. 24. 47.
a 2. 24. et 10. 42.

καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

ΚΖ′ **18** ΜΕΤΑ᾽ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν
2 Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς Κόρινθον· [b] καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ
3 τῆς Ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς· [c] καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι ἔμενε παρ᾽ αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο·
4 ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην. διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθέ τε
5 Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας. [d] Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος, διαμαρτυρόμενος
6 τοῖς Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. [e] ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων, ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια εἶπε πρὸς αὐτούς, "Τὸ αἷμα
7 ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι." Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Ἰούστου, σεβομένου τὸν Θεὸν, οὗ ἡ οἰκία ἦν
8 συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. [f] Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκού-
9 οντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. [g] Εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι᾽ ὁράματος ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ, "Μὴ
10 φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσῃς, [h] διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι τοῦ κακῶσαί σε· διότι λαός ἐστί μοι πολὺς
11 ἐν τῇ πόλει ταύτῃ." Ἐκάθισέ τε ἐνιαυτὸν

b Rom. 16. 3. 1 Cor. 16. 19. 2 Tim. 4. 19.
c 20. 34. 1 Cor. 4. 12. 2 Cor. 11. 9. et 12. 13. 1 Thess. 2. 9. 2 Thess. 3. 8.
d 17. 14, 15.
e 13. 45, 51. Lev. 20. 9, 12. 2 Sam. 1. 16. Ezech. 3. 18, 19. Matt. 10. 14. et 27. 25.
f 1 Cor. 1. 14.
g 23. 11.
h Joan. 10. 16.

καὶ μῆνας ἓξ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ.

Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος τῆς Ἀχαΐας κατ- 12
επέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ,
καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα λέγοντες, "Ὅτι 13
παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει τοὺς ἀνθρώπους
i 25. 11. σέβεσθαι τὸν Θεόν." i Μέλλοντος δὲ τοῦ Παύ- 14
λου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς
τοὺς Ἰουδαίους, "Εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ
ῥᾳδιούργημα πονηρόν, ὦ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν
ἠνεσχόμην ὑμῶν· εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ λόγου 15
καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε
αὐτοί· κριτὴς γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶ-
ναι." Καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. 16
k 1 Cor. 1. 1. k ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες Σωσθένην 17
τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βή-
ματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίωνι ἔμελεν.

Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς, 18
τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἐξέπλει εἰς τὴν
Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας,
l 21. 23, 24. Num. 6. 18. l κειράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς· εἶχε γὰρ
εὐχήν. κατήντησε δὲ εἰς Ἔφεσον, κἀκείνους 19
κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συ-
ναγωγὴν διελέχθη τοῖς Ἰουδαίοις. ἐρωτώντων δὲ 20
αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι παρ' αὐτοῖς, οὐκ
ἐπένευσεν, ἀλλ' ἀπετάξατο αὐτοῖς εἰπών, "Δεῖ 21
με πάντως τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς
Ἱεροσόλυμα· πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς,
m 1 Cor. 4. 19. Jac. 4. 15. Heb. 6. 3. m τοῦ Θεοῦ θέλοντος." Καὶ ἀνήχθη ἀπὸ τῆς
Ἐφέσου, καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβὰς 22
καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς

23 Ἀντιόχειαν. καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθε,
διερχόμενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ
Φρυγίαν, ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.
24 [n] Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλὼς ὀνόματι, Ἀλε- n 1 Cor. 1. 12.
ξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς
25 Ἔφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. [o] οὗτος o 19. 3.
ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων τῷ
πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ
τοῦ Κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰω-
26 άννου· οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ
συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ
Πρίσκιλλα προσελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκριβέστερον
27 αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ Θεοῦ ὁδόν. [p] βουλομένου p 1 Cor. 3. 6.
δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψά-
μενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀπο-
δέξασθαι αὐτόν· ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο
28 πολὺ τοῖς πεπιστευκόσι διὰ τῆς χάριτος· εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

ΚΗ′ **19** [q] Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλὼ εἶναι ἐν q 18. 24. 1 Cor. 1. 12.
Κορίνθῳ, Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη
ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον. Καὶ εὑρών τινας μαθητὰς
2 [r] εἶπε πρὸς αὐτούς, "Εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἐλάβετε r 10. 44, &c. Joan. 7. 39.
πιστεύσαντες;" Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, "Ἀλλ'
3 οὐδὲ εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἔστιν ἠκούσαμεν." Εἶπέ
τε πρὸς αὐτούς, "Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε;" οἱ
4 δὲ εἶπον, "Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα." [s] Εἶπε s 1. 5. et 11. 16. Matt. 3. 11. Marc. 1. 4, 8. Luc. 3. 16. Joan. 1. 26.
δὲ Παῦλος, "Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα
μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ'
αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσι, τουτέστιν εἰς τὸν Χριστὸν

Ἰησοῦν." Ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ 5
ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. t καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς 6
τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον
ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ προεφή-
τευον. ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο. 7
Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο 8
ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων τὰ περὶ
τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. u Ὡς δέ τινες ἐσκλη- 9
ρύνοντο καὶ ἠπείθουν, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν
ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν ἀφ-
ώρισε τοὺς μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος
ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου τινός. Τοῦτο δὲ ἐγένετο 10
ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν
Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,
Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας. x Δυνάμεις τε οὐ 11
τὰς τυχούσας ἐποίει ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν
Παύλου, y ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπι- 12
φέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ
σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς
νόσους, τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι
ἀπ' αὐτῶν. Ἐπεχείρησαν δέ τινες ἀπὸ τῶν 13
περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν
ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ
ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες, "Ὁρκίζομεν
ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει." Ἦσαν 14
δέ τινες υἱοὶ Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ οἱ
τοῦτο ποιοῦντες. ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ 15
πονηρὸν εἶπε, "Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω καὶ τὸν
Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ;" Καὶ 16
ἐφαλλόμενος ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ
πνεῦμα τὸ πονηρὸν, καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν,

t 2. 4. et 6. 6. et 8. 17. et 10. 46. et 11. 15.
u 2 Tim. 1. 15.
x 14. 3. Marc. 16. 20.
y 5. 15.

ἴσχυσε κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυ-
ματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου.
17 τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε
καὶ Ἕλλησι τοῖς κατοικοῦσι τὴν Ἔφεσον, καὶ
ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγα-
18 λύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. [z] Πολλοί z Matt. 3. 6.
τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι
19 καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. ἱκανοὶ δὲ
τῶν τὰ περίεργα πραξάντων συνενέγκαντες τὰς
βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψή-
φισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου μυρι-
20 άδας πέντε. [a] οὕτω κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ a 6. 7. et 12. 24. Esa. 55. 11.
Κυρίου ηὔξανε καὶ ἴσχυεν.
21 [b] Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν b 18 21. Rom. 15. 25. Gal. 2. 1.
τῷ πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν
πορεύεσθαι εἰς Ἰερουσαλὴμ, εἰπὼν, "Ὅτι μετὰ
τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν."
22 [c] Ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν c 13. 5. Rom. 16. 23. 2 Tim. 4. 20.
διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἔραστον, αὐτὸς
23 ἐπέσχε χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. [d] Ἐγένετο δὲ d 2 Cor. 1. 8.
κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ
24 τῆς ὁδοῦ. [e] Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι, ἀργυρο- e 16. 16.
κόπος ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος, παρ-
25 είχετο τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν οὐκ ὀλίγην· οὓς
συναθροίσας, καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας,
εἶπεν, "Ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς
26 ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστι· [f] καὶ θεωρεῖτε καὶ f Psal. 115. 4. Jer. 10. 3.
ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου ἀλλὰ σχεδὸν πάσης
τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν
ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ
27 χειρῶν γινόμενοι. οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει

ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ
τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐδὲν
λογισθῆναι, μέλλειν δὲ καὶ καθαιρεῖσθαι τὴν
μεγαλειότητα αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκου-
μένη σέβεται." Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι 28
πλήρεις θυμοῦ ἔκραζον λέγοντες, "Μεγάλη ἡ
g 20. 4. et 27. 2. Col. 4. 10. Ἄρτεμις Ἐφεσίων." g Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις 29
ὅλη συγχύσεως· ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ
θέατρον συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον
Μακεδόνας, συνεκδήμους τοῦ Παύλου. τοῦ δὲ 30
Παύλου βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, οὐκ
εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί. τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσι- 31
αρχῶν ὄντες αὐτῷ φίλοι πέμψαντες πρὸς αὐτὸν
παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον.
ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν γὰρ ἡ ἐκκλη- 32
σία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν
τίνος ἕνεκεν συνεληλύθεισαν. ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου 33
προεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων αὐτὸν
h 12. 17. et 13. 16. et 21. 40. τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος h κατασείσας
τὴν χεῖρα ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ· ἐπι- 34
γόντων δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία
ἐκ πάντων ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων, "Μεγάλη
ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων." Καταστείλας δὲ ὁ γραμ- 35
ματεὺς τὸν ὄχλον φησίν, "Ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς
γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφε-
σίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς
Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Διοπετοῦς; ἀναντιρρήτων οὖν 36
ὄντων τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους
ὑπάρχειν καὶ μηδὲν προπετὲς πράττειν. ἠγάγετε 37
γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους, οὔτε ἱεροσύλους οὔτε
βλασφημοῦντας τὴν θεὰν ὑμῶν. εἰ μὲν οὖν 38

Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται πρός τινα
λόγον ἔχουσιν, ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί
39 εἰσιν· ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις. εἰ δέ τι περὶ
ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπι-
40 λυθήσεται. καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι
στάσεως περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρ-
χοντος περὶ οὗ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον τῆς
41 συστροφῆς ταύτης." Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσε
τὴν ἐκκλησίαν.

ΚΘ′ **20** [i] ΜΕΤΑ᾽ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον προσ- i 1 Tim. 1. 3.
καλεσάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ ἀσπα-
σάμενος ἐξῆλθε πορευθῆναι εἰς τὴν Μακεδονίαν.
2 διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας
αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα·
3 ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης αὐτῷ ἐπιβου-
λῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς
τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμη τοῦ ὑποστρέφειν διὰ
4 Μακεδονίας. [k] συνείπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας k 16. 1. et 19. 29. et 21. 29. et 27. 2. Col. 4. 7, 10. 1 Cor. 1. 1, 14. Eph. 6. 21. 2 Tim. 4. 12, 20. Titus 3. 12.
Σώπατρος Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρ-
χος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος καὶ Τιμό-
5 θεος, Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος. οὗτοι
6 προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι· ἡμεῖς δὲ
ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ
Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν
Τρωάδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε, οὗ διετρίψαμεν
7 ἡμέρας ἑπτά. [l] Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων l 2. 42, 46. 1 Cor. 10. 16. et 11. 20.
συνηγμένων τῶν μαθητῶν τοῦ κλάσαι ἄρτον, ὁ
Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ
ἐπαύριον, παρέτεινέ τε τὸν λόγον μέχρι μεσο-
8 νυκτίου· ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῴῳ
9 οὗ ἦσαν συνηγμένοι. καθήμενος δέ τις νεανίας

ὀνόματι Εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ, διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω, καὶ ἤρθη νεκρός. [m] καταβὰς δὲ 10
m 1 Reg. 17. 21. 2 Reg. 4. 34.
ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν εἶπε, "Μὴ θορυβεῖσθε, ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν." Ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας 11
ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρις αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. ἤγαγον δὲ 12
τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως.
Ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν 13
εἰς τὴν Ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον· οὕτω γὰρ ἦν διατεταγμένος, μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. ὡς δὲ συνέβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν 14
Ἄσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην, κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατ- 15
ηντήσαμεν ἀντικρὺ Χίου, τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον, καὶ μείναντες ἐν Τρωγυλλίῳ τῇ ἐχομένῃ
n 21. 12.
ἤλθομεν εἰς Μίλητον. [n] ἔκρινε γὰρ ὁ Παῦλος 16
παραπλεῦσαι τὴν Ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδε γάρ, εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἰεροσόλυμα.
Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον 17
μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας.
o 19. 10.
[o] ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς, 18
"Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης 19
ταπεινοφροσύνης καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς

20 τῶν Ἰουδαίων· ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμ-
φερόντων, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι
21 ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους, [p] διαμαρτυρόμενος
Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετά-
νοιαν καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
22 Χριστόν. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύ-
ματι πορεύομαι εἰς Ἰερουσαλὴμ, τὰ ἐν αὐτῇ
23 συναντήσοντά μοι μὴ εἰδὼς, [q] πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα
τὸ Ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται λέγον ὅτι
24 δεσμά με καὶ θλίψεις μένουσιν. [r] ἀλλ' οὐδενὸς
λόγον ποιοῦμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχήν μου τιμίαν
ἐμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς
[s] καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χά-
25 ριτος τοῦ Θεοῦ. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι
ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς
26 διῆλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. διὸ
μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι κα-
27 θαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων· [t] οὐ γὰρ
ὑπεστειλάμην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν
28 βουλὴν τοῦ Θεοῦ. [u] προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ
παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον
ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ
Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος.
29 [v] ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ
τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδό-
30 μενοι τοῦ ποιμνίου, [x] καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀνα-
στήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα, τοῦ
31 ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. [y] διὸ γρη-
γορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ
ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν

p Marc. 1. 15. Luc. 24. 47.
q 21. 4, 11.
r 21. 13.
s Gal. 1. 1. Tit. 1. 3.
t Luc. 7. 30. Eph. 1. 11.
u 1 Pet. 5. 2. 1 Tim. 3. 1, 2. et 4. 16. Philipp. 1. 1. Eph. 1. 7. Col. 1. 14. 1 Pet. 1. 19. Apoc. 5. 9.
v 2 Pet. 2. 1. Matt. 7. 15.
x 1. 17. Psal. 41. 9. Matt. 26. 21. 1 Joan. 2. 19.
y 19. 10.

ἕνα ἕκαστον. [z] καὶ τανῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς, 32
ἀδελφοὶ, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος
αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι καὶ δοῦναι
ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν.
[a] ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπ- 33
εθύμησα· [b] αὐτοὶ δὲ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρείαις 34
μου καὶ τοῖς οὖσι μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες
αὗται. [c] πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτω κοπιῶν- 35
τας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνη-
μονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι
αὐτὸς εἶπε, 'Μακάριόν ἐστι διδόναι μᾶλλον ἢ
λαμβάνειν.'" [d] Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεὶς τὰ γόνατα 36
αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο. Ἱκανὸς δὲ 37
ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ
τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτὸν,
ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι 38
οὐκέτι μέλλουσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν.
προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέν- **21**
τας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν
Κῶν, τῇ δὲ ἑξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κἀκεῖθεν εἰς
Πάταρα. καὶ εὑρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοι- 2
νίκην ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. ἀναφανέντες δὲ τὴν 3
Κύπρον καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέ-
ομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατήχθημεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε
γὰρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον.
[e] καὶ ἀνευρόντες τοὺς μαθητὰς ἐπεμείναμεν αὐτοῦ 4
ἡμέρας ἑπτὰ, οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον. διὰ τοῦ
πνεύματος μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ. [f] ὅτε 5
δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες
ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν

z 9. 31. Eph. 1. 18.
a 1 Sam. 12. 3. 1 Cor. 9. 12. 2 Cor. 11. 9. et 12. 13.
b 18. 3. 1 Cor. 4. 12. 1 Thess. 2. 9. 2 Thess. 3. 8.
c 1 Cor. 9. 12.
d 21. 5.
e ver. 12. et 20. 23.
f 20. 36.

γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηυξά-
6 μεθα· καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.
7 Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐ-
8 τοῖς. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Καισάρειαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον [g] Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, τοῦ
9 ὄντος ἐκ τῶν ἑπτά, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. [h] τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες προφη-
Λ' 10 τεύουσαι. [i] ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους κατῆλθέ τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι
11 Ἄγαβος, [k] καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας τε αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας εἶπε, "Τάδε λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, 'Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη οὕτω δήσουσιν ἐν Ἰερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ παρα-
12 δώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν.'" Ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι τοῦ
13 μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ. [l] ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, "Τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ."
14 [m] Μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν, εἰπόντες, "Τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γενέσθω."
ΛΑ' 15 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀποσκευασάμενοι
16 ἀνεβαίνομεν εἰς Ἰερουσαλήμ· συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες

g 6. 5. et 8. 26, 40. Eph. 4. 11.
h 2. 17. Joel 2. 28.
i 11. 28.
k ver. 33. et 20. 23.
l 20. 24.
m Matt. 6. 10. Luc. 11. 2. et 22. 42.

παρ' ᾧ ξενισθῶμεν Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ.

17 ΓΕΝΟΜΕ'ΝΩΝ δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα,
n 15. 13. Gal. 1. 19. 18 ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. [n]τῇ δὲ
19 ἐπιούσῃ εἰσῄει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον
o Rom. 10. 2. Gal. 1. 14. ὧν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. [o]οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν
20 Κύριον, εἶπόν τε αὐτῷ, "Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων· καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσι. κατηχή-
21 θησαν δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθεσι περιπατεῖν. τί οὖν ἐστι; πάντως
22 δεῖ πλῆθος συνελθεῖν· ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλή-
p 18. 18. Num. 6. 2, 13, 18. λυθας· [p]τοῦτο οὖν ποίησον ὅ σοι λέγομεν· εἰσὶν
23 ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν·
24 τούτους παραλαβὼν ἁγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσωνται τὴν κεφαλήν, καὶ γνῶσι πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν
q 15. 20, 29. νόμον φυλάσσων. [q]περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων
25 ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν, κρίναντες μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτοὺς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαί αὐτοὺς τό τε εἰδωλόθυτον καὶ τὸ αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ
r 24. 18. Num. 6. 13. πορνείαν." [r]Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς 26 ΛΒ'
ἄνδρας τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἁγνισθεὶς εἰσῄει εἰς τὸ ἱερὸν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη

27 ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. ὡς δὲ
ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ
τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ
συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον καὶ ἐπέβαλον τὰς
28 χεῖρας ἐπ᾽ αὐτὸν, κράζοντες, "Ἄνδρες Ἰσραηλ-
ῖται, βοηθεῖτε. οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ
τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου
πάντας πανταχοῦ διδάσκων· ἔτι τε καὶ Ἕλληνας
εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκε τὸν ἅγιον
29 τόπον τοῦτον." [s]ἦσαν γὰρ προεωρακότες Τρό- s 20. 4. 2 Tim. 4. 20.
φιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν
ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος.
30 [t]ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ t 26. 21.
τοῦ λαοῦ· καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου εἵλκον
αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ
31 θύραι. ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη
φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης ὅτι ὅλη συγκέ-
32 χυται Ἰερουσαλήμ· ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρα-
τιώτας καὶ ἑκατοντάρχους κατέδραμεν ἐπ᾽ αὐτούς.
οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς στρατιώτας
33 ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον. [u]τότε ἐγγί- u ver. 11.
σας ὁ χιλίαρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσε
δεθῆναι ἁλύσεσι δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς ἂν εἴη
34 καὶ τί ἐστι πεποιηκώς. ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων
ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμενος δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς
διὰ τὸν θόρυβον ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς
35 τὴν παρεμβολήν. ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀνα-
βαθμοὺς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν
36 στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου· [x]ἠκο- x 22. 22. Luc. 23. 18. Joan. 19. 15.
λούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κράζον, "Αἶρε
αὐτόν."

Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν 37
ὁ Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ, "Εἰ ἔξεστί μοι
εἰπεῖν τι πρός σε;" Ὁ δὲ ἔφη, "Ἑλληνιστὶ
γινώσκεις; οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ 38
τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν
εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν
σικαρίων;" y Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος, "Ἐγὼ ἄν- 39
θρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεὺς τῆς Κιλικίας
οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης· δέομαι δέ σου,
ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν."

z Ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος ἑστὼς 40
ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ·
πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης, προσεφώνησε τῇ
Ἑβραΐδι διαλέκτῳ λέγων, "Ἄνδρες ἀδελφοὶ **22**
καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦν
ἀπολογίας." Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι 2
διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον
ἡσυχίαν. καί φησιν, "a Ἐγὼ μέν εἰμι ἀνὴρ 3
Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας,
ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς
πόδας Γαμαλιὴλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν
τοῦ πατρῴου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ,
καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον· b ὃς ταύτην 4
τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ
παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας,
c ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεύς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ 5
πρεσβυτέριον, παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος
πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην,
ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἰερου-
σαλὴμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν. d ἐγένετο δέ μοι πορευο- 6
μένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν

y 9. 11, 30. et 22. 3.
z 12. 17. et 13. 16. et 19. 33.
a 5. 34. et 9. 11. et 21. 39. 2 Cor. 11. 22. Gal. 1. 14. Rom. 10. 2.
b 8. 3. et 9. 1. et 26. 9. 1 Cor. 15. 9. Gal. 1. 13. 1 Tim. 1. 13.
c 9. 2. et 26. 12.
d 9. 3. et 26. 12. 1 Cor. 15. 8. 2 Cor. 12. 2.

ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς
7 ἱκανὸν περὶ ἐμέ· [e] ἔπεσόν τε εἰς τὸ ἔδαφος, c 26. 14, 15.
καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι, ‘Σαοὺλ, Σαοὺλ,
8 τί με διώκεις;’ Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, ‘Τίς εἶ,
Κύριε;’ Εἶπέ τε πρός με, ‘Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς
9 ὁ Ναζωραῖος ὃν σὺ διώκεις.’ [f] Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ f 9. 7. Dan. 10. 7.
ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, καὶ ἔμφοβοι ἐγέ-
νοντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός
10 μοι. εἶπον δέ, ‘Τί ποιήσω, Κύριε;’ Ὁ δὲ Κύριος
εἶπε πρός με, ‘Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν,
κἀκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί
11 σοι ποιῆσαι.’ Ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς
δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ
12 τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν. [g] Ἀνα- g 9. 17.
νίας δέ τις ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρ-
τυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰου-
13 δαίων, ἐλθὼν πρός με καὶ ἐπιστὰς εἶπέ μοι,
‘Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον.’ Κἀγὼ αὐτῇ τῇ
14 ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. [h] ὁ δὲ εἶπεν, ‘Ὁ h 3. 14. et 7. 52. et 26. 16. 1 Joan. 2. 1.
Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι
τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ
15 ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· ὅτι ἔσῃ
μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἑώρακας
16 καὶ ἤκουσας. [i] καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς i Matt. 3. 11. Marc. 1. 4. Luc. 3. 3.
βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου ἐπι-
17 καλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου.’ [k] Ἐγένετο k 9. 26.
δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ προσευ-
χομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει
18 καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι, ‘Σπεῦσον καὶ ἔξελθε
ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ, διότι οὐ παραδέξονταί
19 σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ.’ [l] Κἀγὼ εἶπον, l ver. 4.

'Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς
m 7. 58. et 8. 1. πιστεύοντας ἐπὶ σέ· [m] καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα 20
Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην
ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ καὶ
φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν.'
n 9. 15. et 13. 2. Gal. 1. 15. et 2. 8. Eph. 3. 8. 1 Tim. 2. 7. 2 Tim. 1. 11. [n] Καὶ εἶπε πρός με, 'Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη 21
μακρὰν ἐξαποστελῶ σε.' "
o 21. 36. [o] Ἤκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, 22
καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες, "Αἶρε
ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθῆκον
αὐτὸν ζῆν." Κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν καὶ ῥι- 23
πτούντων τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς
τὸν ἀέρα, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλίαρχος ἄγεσθαι 24
εἰς τὴν παρεμβολήν, εἰπὼν μάστιξιν ἀνετάζεσθαι
αὐτόν, ἵνα ἐπιγνῷ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν
p 16. 37. αὐτῷ. [p] ὡς δὲ προέτεινεν αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν, 25
εἶπε πρὸς τὸν ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος,
"Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν
ὑμῖν μαστίζειν;" Ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρχος 26
προσελθὼν ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ, λέγων, "Ὅρα
τί μέλλεις ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥω-
μαῖός ἐστι." Προσελθὼν δὲ ὁ χιλίαρχος εἶπεν 27
αὐτῷ, "Λέγε μοι, εἰ σὺ Ῥωμαῖος εἶ;" Ὁ δὲ
ἔφη, "Ναί." Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλίαρχος, "Ἐγὼ 28
πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτη-
σάμην." Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη, "Ἐγὼ δὲ καὶ
γεγέννημαι." Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ 29
οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν. καὶ ὁ χιλίαρχος
δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι
ἦν αὐτὸν δεδεκώς.

ΛΓ' 30 Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς,
τὸ τί κατηγορεῖται παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν
αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν
τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν·
καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.
23 q Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν, q 24. 16.
2 Tim. 1. 3.
"Ἄνδρες ἀδελφοὶ, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ
πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας."
2 r Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς παρ- r 1 Reg. 22.
24. Jer. 20. 2.
3 εστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. s τότε ὁ Joan. 18. 22.
Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπε, "Τύπτειν σε μέλλει s Lev. 19. 35.
Deut. 17. 4, 9.
ὁ Θεὸς, τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθῃ κρίνων et 25. 1, 2.
με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με
4 τύπτεσθαι;" Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον, "Τὸν
5 ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς;" t ἔφη τε ὁ t Exod. 22. 28.
Παῦλος, "Οὐκ ᾔδειν, ἀδελφοὶ, ὅτι ἐστὶν ἀρχ-
ιερεύς· γέγραπται γὰρ, 'Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου
6 οὐκ ἐρεῖς κακῶς.'" u Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ u 24. 15, 21.
et 26. 5, 6.
ἓν μέρος ἐστὶ Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἕτερον Φαρι- Phil. 3. 5.
σαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ, "Ἄνδρες ἀδελ-
φοὶ, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου· περὶ
ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι."
7 Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος ἐγένετο στάσις τῶν
Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων, καὶ ἐσχίσθη τὸ
8 πλῆθος· x Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσι μὴ εἶναι x Matt. 22. 23.
Marc. 12. 18.
ἀνάστασιν μηδὲ ἄγγελον μήτε πνεῦμα· Φαρισαῖοι Luc. 20. 27.
9 δὲ ὁμολογοῦσι τὰ ἀμφότερα· y ἐγένετο δὲ κραυγὴ y 5. 39. et 22.
7, 17, 18. et 25.
μεγάλη, καὶ ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους 25. et 26. 31.
τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες, "Οὐδὲν κα-
κὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦ-
μα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν."

Πολλῆς δὲ γενομένης στάσεως εὐλαβηθεὶς ὁ χιλίαρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ στράτευμα καταβὰν ἁρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. 10

z 18. 9. [z] Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπε, "Θάρσει, Παῦλε· ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἰερουσαλὴμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι." 11

a ver. 20, 30. Matt. 26. 74. [a] Γενομένης δὲ ἡμέρας ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς, λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀποκτείνωσι τὸν Παῦλον· ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν πεποιηκότες· οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον, "Ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ, ὅπως αὔριον αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς, ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν ἕτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν." Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὸ ἔνεδρον, παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ· προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν ἑκατοντάρχων ἔφη, "Τὸν νεανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον· ἔχει γάρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ." Ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον, καί φησιν, "Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησε τοῦτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρός σε, ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι." 12 13 14 15 16 17 18 ΛΔ'

19 Ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος
καὶ ἀναχωρήσας κατ᾽ ἰδίαν ἐπυνθάνετο, "Τί ἐστιν
20 ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι;" [b] εἶπε δὲ, "Ὅτι οἱ [b ver. 12.]
Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε ὅπως αὔριον
εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς τὸν Παῦλον, ὡς μέλ-
λοντές τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ.
21 σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσι γὰρ αὐτὸν
ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα, οἵτινες
ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως
οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν· καὶ νῦν ἕτοιμοί εἰσι προσ-
22 δεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν." Ὁ μὲν οὖν
χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγείλας
μηδενὶ ἐκλαλῆσαι "ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρός
23 με." Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν ἑκα-
τοντάρχων εἶπεν, "Ἑτοιμάσατε στρατιώτας δια-
κοσίους, ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ
ἱππεῖς ἑβδομήκοντα καὶ δεξιολάβους διακοσίους,
24 ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός· κτήνη τε παραστῆ-
σαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι
25 πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα·" γράψας ἐπιστολὴν
26 περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον· "Κλαύδιος Λυ-
27 σίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. [c] Τὸν [c 21. 33.]
ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων
καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν, ἐπιστὰς σὺν
τῷ στρατεύματι ἐξειλόμην αὐτὸν, μαθὼν ὅτι Ῥω-
28 μαῖός ἐστι. βουλόμενος δὲ γνῶναι τὴν αἰτίαν δι᾽
ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συν-
29 έδριον αὐτῶν· ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητη-
μάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου
30 ἢ δεσμῶν ἔγκλημα ἔχοντα. μηνυθείσης δέ μοι
ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ

τῶν Ἰουδαίων, ἐξαυτῆς ἔπεμψα πρός σε, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγόροις λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. Ἔρρωσο."

31 Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα. 32 τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἱππεῖς πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· 33 οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. 34 ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγεμὼν καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστὶ, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, 35 " Διακούσομαί σου," ἔφη, " ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται." Ἐκέλευσέ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι.

d 23 2. 24 d ΜΕΤΑ᾽ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς ΛΕ΄
Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινὸς, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. 2 κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος, λέγων, " Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ, καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας 3 πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ, ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. 4 ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. 5 εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν, καὶ κινοῦντα στάσιν πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἱρέσεως, e 6 ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασε βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν καὶ

e 21. 28.

κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν κρίνειν·
7 παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλίαρχος μετὰ πολλῆς
8 βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε, κελεύσας
τοὺς κατηγόρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σέ· παρ' οὗ
δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων ἐπι-
9 γνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ." Συν-
έθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως
ἔχειν.
10 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ
ἡγεμόνος λέγειν, "Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κρι-
τὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος εὐθυμότερον τὰ
11 περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι, δυναμένου σου γνῶναι
ὅτι οὐ πλείους εἰσί μοι ἡμέραι ἢ δεκαδύο, ἀφ' ἧς
12 ἀνέβην προσκυνήσων ἐν Ἱερουσαλήμ· [f] καὶ οὔτε f 25. 8. et 28. 17.
ἐν τῷ ἱερῷ εὗρόν με πρός τινα διαλεγόμενον ἢ
ἐπισύστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συν-
13 αγωγαῖς, οὔτε κατὰ τὴν πόλιν· οὔτε παραστῆσαί
14 με δύνανται περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσί μου. ὁμο-
λογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν λέ-
γουσιν αἵρεσιν, οὕτω λατρεύω τῷ πατρῴῳ Θεῷ,
πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς προ-
15 φήταις γεγραμμένοις, [g] ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεὸν g Dan. 12. 2. Joan. 5. 28, 29.
ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλ-
λειν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων·
16 [h] ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν h 23. 1.
ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ-
17 παντός. [i] δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων παρεγενόμην i 11. 29. Gal. 2. 10. Rom. 15. 25.
ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου καὶ
18 προσφοράς· [k] ἐν οἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ k 21. 26, 27.
ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, τινὲς
19 δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, οὓς δεῖ ἐπὶ σοῦ

παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχοιεν πρός με· ἢ 20
αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν εἴ τι εὗρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα
l 23. 6. et 28. 20. στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, [l] ἢ περὶ μιᾶς 21
ταύτης φωνῆς ἧς ἔκραξα ἑστὼς ἐν αὐτοῖς, '"Οτι
περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον
ὑφ' ὑμῶν.' "

Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ ἀνεβάλετο αὐτοὺς, 22
ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπών,
"Ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ, διαγνώσο-
m 27. 3. et 28. 16. μαι τὰ καθ' ὑμᾶς," [m] διαταξάμενός τε τῷ ἑκατον- 23
τάρχῃ τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον, ἔχειν τε ἄνεσιν, καὶ
μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν ἢ
προσέρχεσθαι αὐτῷ.

Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ 24
σὺν Δρουσίλλῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, οὔσῃ Ἰουδαίᾳ,
μετεπέμψατο τὸν Παῦλον καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ
τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ 25
περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος
τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος γενόμενος ὁ
Φῆλιξ ἀπεκρίθη, "Τὸ νῦν ἔχον πορεύου· καιρὸν
δὲ μεταλαβὼν μετακαλέσομαί σε·" ἅμα δὲ καὶ 26
ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ
Παύλου, ὅπως λύσῃ αὐτόν· διὸ καὶ πυκνότερον
n 25. 14. αὐτὸν μεταπεμπόμενος ὡμίλει αὐτῷ. [n] Διετίας 27 Λς'
δὲ πληρωθείσης ἔλαβε διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρ-
κιον Φῆστον· θέλων τε χάριτας καταθέσθαι τοῖς
Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε τὸν Παῦλον δεδε-
μένον.

ΦΗΣΤΟΣ οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχίᾳ μετὰ τρεῖς 25
ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας.
ἐνεφάνισαν δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι 2

τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν
3 αὐτὸν, αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μετα-
πέμψηται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐνέδραν ποι-
4 οῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν
Φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν Και-
σαρείᾳ, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι·
5 "Οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ὑμῖν," φησὶ, "συγκαταβάντες,
εἴ τί ἐστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, κατηγορείτωσαν
6 αὐτοῦ." Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους
ἢ δέκα, καταβὰς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον
καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσε τὸν Παῦλον
7 ἀχθῆναι. παραγενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν
οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι,
πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιάματα φέροντες κατὰ τοῦ
8 Παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι, ο ἀπολογου- ο 24. 12. et 28. 17.
μένου αὐτοῦ "Ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν
Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν, οὔτε εἰς Καίσαρά τι
9 ἥμαρτον." Ὁ Φῆστος δὲ τοῖς Ἰουδαίοις θέλων
χάριν καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπε,
"Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τού-
10 των κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ;" Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος,
"Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρος ἑστώς εἰμι, οὗ με
δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα, ὡς καὶ
11 σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις· p εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ p 18. 14.
καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦ-
μαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδέν ἐστιν ὧν οὗτοι
κατηγοροῦσί μου, οὐδείς με δύναται αὐτοῖς
12 χαρίσασθαι. Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι." Τότε ὁ
Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπ-
εκρίθη, "Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα
πορεύσῃ."

Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ 13
βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν
q 24. 27. ἀσπασόμενοι τὸν Φῆστον. q ὡς δὲ πλείους ἡμέ- 14
ρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο
τὰ κατὰ τὸν Παῦλον, λέγων, "Ἀνήρ τίς ἐστι
καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, περὶ οὗ, 15
γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων,
r Deut. 17. 4. αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην. r πρὸς οὓς ἀπεκρί- 16
θην ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαί τινα
ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν, πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος
κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους, τόπον τε
ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. συνελ- 17
θόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε ἀναβολὴν μηδεμίαν
ποιησάμενος, τῇ ἑξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος
ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· περὶ οὗ σταθέντες 18
οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον ὧν ὑπ-
ενόουν ἐγώ· ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας 19
δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν, καὶ περί τινος
Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν.
ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν 20
ἔλεγον εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ
κἀκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων· τοῦ δὲ Παύλου 21
ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ
Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν
ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα." Ἀγρίππας 22
δὲ πρὸς τὸν Φῆστον ἔφη, "Ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι." Ὁ δὲ, "Αὔριον," φησὶν,
"ἀκούσῃ αὐτοῦ."

Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς 23
Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας, καὶ εἰσελθόντων

εἰς τὸ ἀκροατήριον σύν τε τοῖς χιλιάρχοις
καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ' ἐξοχὴν οὖσι τῆς πόλεως,
καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου, ἤχθη ὁ Παῦλος.
24 καί φησιν ὁ Φῆστος, "Ἀγρίππα βασιλεῦ καὶ
πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε
τοῦτον, περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων
ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, ἐπι-
25 βοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι. [s] ἐγὼ δὲ
καταλαβόμενος μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πε-
πραχέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου
26 τὸν Σεβαστόν, ἔκρινα πέμπειν αὐτόν. περὶ οὗ
ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω· διὸ προ-
ήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ,
βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενο-
27 μένης σχῶ τι γράψαι. ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ,
πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας
σημᾶναι."

26 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, "Ἐπι-
τρέπεταί σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν." Τότε ὁ
2 Παῦλος ἀπελογεῖτο, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, "Περὶ
πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ
Ἀγρίππα, ἡγημαι ἐμαυτὸν μακάριον μέλλων ἀπο-
3 λογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σήμερον, μάλιστα γνώστην
ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν τε καὶ
ζητημάτων. διὸ δέομαί σου μακροθύμως ἀκοῦσαί
4 μου. τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος,
τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν
5 Ἱεροσολύμοις, ἴσασι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι [t] προ-
γινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν,
ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας
6 θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος· [u] καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι

s 23. 9. et 26. 31.

t 23. 6. Philipp. 3. 5.

u 24. 15, 21. Gen. 3. 15. et 22. 18. et 26. 4. et 49. 10. Deut. 18. 15. 2 Sam. 7. 12. Psal. 132. 11. Esa. 4. 2. et 7. 14. et 9. 6. et 40. 10. Jer. 23. 5. et 33. 14. Ezech. 34. 23. et 37. 24. Dan. 9. 24. Mich. 7. 20.

τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ
τοῦ Θεοῦ ἕστηκα κρινόμενος, εἰς ἣν τὸ δωδεκά- 7
φυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν λα-
τρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι· περὶ ἧς ἐλπίδος
ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν Ἰου-
δαίων. τί; ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ 8
x 8. 3. et 9. 1. et 22. 4. 1 Cor. 15. 9. Gal. 1. 13. 1 Tim. 1. 13. Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; [x] ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα 9
ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν
y 8. 3. πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι· [y] ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἰερου- 10
σολύμοις, καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ φυλακαῖς
κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν
λαβών, ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον·
καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμω- 11
ρῶν αὐτοὺς ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, περισσῶς τε
ἐμμαινόμενος αὐτοῖς ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω
z 9. 2. et 22. 6. πόλεις. [z] ἐν οἷς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν Δαμα- 12
σκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν
a 9. 3. ἀρχιερέων, [a] ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, 13
βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ
ἡλίου περιλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ
πορευομένους. πάντων δὲ καταπεσόντων ἡμῶν 14
εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρός με καὶ
λέγουσαν τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ, Σαοὺλ, Σαοὺλ,
τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτί-
ζειν.' Ἐγὼ δὲ εἶπον, Τίς εἶ, Κύριε;' Ὁ δὲ 15
εἶπεν, 'Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. ἀλλὰ 16
ἀνάστηθι, καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς
τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέ-
την καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδες ὧν τε ὀφθήσομαί
b Esa. 35. 5. et 42. 7. et 60. 1. Eph. 1. 18. Col. 1. 13. 1 Pet. 2. 25. σοι, ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, 17
εἰς οὓς νῦν σε ἀποστέλλω, [b] ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς 18

αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς φῶς καὶ
τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ
λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν
19 τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ.' Ὅθεν,
βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθὴς τῇ
20 οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ, [c] ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶ- c 9. 20, 28. et 13. 14. et 22. 17, 21. Matt. 3. 8.
τον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν
τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπήγγελλον μετα-
νοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν, ἄξια τῆς
21 μετανοίας ἔργα πράσσοντας. [d] ἕνεκα τούτων με d 21. 30.
οἱ Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο
22 διαχειρίσασθαι. ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς παρὰ
τοῦ Θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἕστηκα μαρτυ-
ρούμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων
ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι
23 καὶ Μωσῆς, [e] εἰ παθητὸς ὁ Χριστὸς, εἰ πρῶτος ἐξ e ver. 18. 1 Cor. 15. 20. Col. 1. 18. Apoc. 1. 5. Luc. 2. 32.
ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ
24 λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσι." Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολο-
γουμένου ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἔφη,
"Μαίνῃ, Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα εἰς
25 μανίαν περιτρέπει." Ὁ δὲ, "Οὐ μαίνομαι,"
φησὶ, "κράτιστε Φῆστε, ἀλλ' ἀληθείας καὶ σω-
26 φροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. [f] ἐπίσταται f Joan. 18. 20.
γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παρρη-
σιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν γὰρ αὐτόν τι τούτων
οὐ πείθομαι οὐδέν· οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πε-
27 πραγμένον τοῦτο. πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα,
28 τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις." Ὁ δὲ
Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, "Ἐν ὀλίγῳ
29 με πείθεις Χριστιανὸν γενέσθαι." [g] Ὁ δὲ Παῦ- g 1 Cor. 7. 7.
λος εἶπεν, "Εὐξαίμην ἂν τῷ Θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ

καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σε, ἀλλὰ καὶ πάντας
τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους
ὁποῖος κἀγώ εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων." Καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ ἀνέστη ὁ 30
βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἥ τε Βερνίκη καὶ οἱ
h 23. 9. et 25. 25. συγκαθήμενοι αὐτοῖς. h καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλά- 31
λουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, "Ὅτι οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος
οὗτος." Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη, "Ἀπο- 32
λελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα."

i 25. 12. i Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν 27
Ἰταλίαν, παρεδίδουν τόν τε Παῦλον καί τινας
ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ ὀνόματι Ἰουλίῳ,
k 19. 29. et 20. 4. Col. 4. 10. 2 Cor. 11. 25. σπείρης Σεβαστῆς. k ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδρα- 2
μυττηνῷ, μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν
τόπους, ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου
l 24. 23. et 28. 16. Μακεδόνος Θεσσαλονικέως. l τῇ τε ἑτέρᾳ κατ- 3
ήχθημεν εἰς Σιδῶνα· φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος
τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψε πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας τυχεῖν. κἀκεῖθεν 4
ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ
τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους. τό τε πέλαγος τὸ 5
κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες
κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. Κἀκεῖ εὑρὼν 6
ὁ ἑκατόνταρχος πλοῖον Ἀλεξανδρῖνον πλέον εἰς
τὴν Ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. ἐν ἱκα- 7
ναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ
ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην, μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς 8

τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας, ᾧ ἐγγὺς
9 ἦν πόλις Λασαία. Ἱκανοῦ δὲ χρόνου διαγενο-
μένου, καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοὸς διὰ
τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρῄνει
10 ὁ Παῦλος λέγων αὐτοῖς, "Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι
μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ
φόρτου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν
11 ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν." Ὁ δὲ ἑκα-
τόνταρχος τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπεί-
θετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις.
12 ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς πα-
χειμασίαν, οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι
κἀκεῖθεν, εἴπως δύναιντο καταντήσαντες εἰς Φοί-
νικα παραχειμάσαι, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα
13 κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον. ὑποπνεύσαντος δὲ
νότου δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι,
14 ἄραντες ἆσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. μετ'
οὐ πολὺ δὲ ἔβαλε κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς
15 ὁ καλούμενος Εὐροκλύδων. συναρπασθέντος δὲ
τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ
16 ἀνέμῳ, ἐπιδόντες ἐφερόμεθα· νησίον δέ τι ὑπο-
δραμόντες καλούμενον Κλαύδην μόλις ἰσχύσαμεν
17 περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης· ἣν ἄραντες
βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον· φο-
βούμενοί τε μὴ εἰς τὴν σύρτιν ἐκπέσωσι, χαλά-
18 σαντες τὸ σκεῦος οὕτως ἐφέροντο. Σφοδρῶς
δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο,
19 καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου
20 ἐρρίψαμεν· μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπιφαι-
νόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ
ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιῃρεῖτο πᾶσα ἐλπὶς

τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς. πολλῆς δὲ ἀσιτίας ὑπαρ- 21
χούσης, τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν
εἶπεν, "Ἔδει μέν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι
μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης, κερδῆσαί τε τὴν
ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. καὶ τανῦν παραινῶ 22
ὑμᾶς εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία
ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν τοῦ πλοίου. παρέστη γάρ 23
μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ οὗ εἰμὶ,
ᾧ καὶ λατρεύω, λέγων, 'Μὴ φοβοῦ, Παῦλε, Καί- 24
σαρί σε δεῖ παραστῆναι· καὶ ἰδοὺ κεχάρισταί σοι
ὁ Θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας μετά σου.' Διὸ 25
εὐθυμεῖτε, ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ Θεῷ ὅτι
m 28. 1. οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. [m]εἰς 26
νῆσον δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν." Ὡς δὲ τεσ- 27
σαρεσκαιδεκάτη νὺξ ἐγένετο διαφερομένων ἡμῶν
ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν
οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν· καὶ 28
βολίσαντες εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι· βραχὺ δὲ δια-
στήσαντες καὶ πάλιν βολίσαντες εὗρον ὀργυιὰς
δεκαπέντε· φοβούμενοί τε μήπως εἰς τραχεῖς 29
τόπους ἐκπέσωσιν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας
τέσσαρας ηὔχοντο ἡμέραν γενέσθαι. Τῶν δὲ 30
ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ
χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, προ-
φάσει ὡς ἐκ πρώρας μελλόντων ἀγκύρας ἐκτεί-
νειν, εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς 31
στρατιώταις, "Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ
πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε." τότε οἱ 32
στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης,
καὶ εἴασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. Ἄχρι δὲ οὗ ἔμελλεν 33
ἡμέρα γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας

μεταλαβεῖν τροφῆς, λέγων, "Τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατε-
34 λεῖτε, μηδὲν προσλαβόμενοι. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς προσλάβεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· [n] οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν
35 θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται." [o] Εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν.
36 εὔθυμοι δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελά-
37 βοντο τροφῆς· ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι
38 [p] ψυχαὶ διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἕξ. κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι
39 τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον· κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐβουλεύ-
40 σαντο, εἰ δύναιντο, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἴων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμονα τῇ πνεούσῃ κατεῖχον εἰς
41 τὸν αἰγιαλόν. [q] περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἐπώκειλαν τὴν ναῦν· καὶ ἡ μὲν πρώρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο
42 ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσι,
43 μή τις ἐκκολυμβήσας διαφύγοι. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέ τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν ἀπορρίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν
44 γῆν ἐξιέναι, καὶ τοὺς λοιποὺς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπί τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

n Matt. 10. 30. Luc. 12. 7. et 21. 18.
o 1 Sam. 9. 13. Joan. 6. 11. 1 Tim. 4. 3.
p 2. 41. et 7. 14. Rom. 13. 1. 1 Pet. 3. 20.
q 2 Cor. 11. 25.

r 27. 26.

s Rom. 1. 14. 1 Cor. 14. 11. Col. 3. 11.

t Marc. 16. 18. Luc. 10. 19.

u 14. 11.

x Jac. 5. 14, 15.

r Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Με- 28
λίτη ἡ νῆσος καλεῖται. s Οἱ δὲ βάρβαροι παρ- 2
εἶχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν·
ἀνάψαντες γὰρ πυρὰν προσελάβοντο πάντας
ἡμᾶς, διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ
ψῦχος. Συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων 3
πλῆθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν, ἔχιδνα ἐκ
τῆς θέρμης ἐξελθοῦσα καθῆψε τῆς χειρὸς αὐτοῦ.
ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον 4
ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους,
"Πάντως φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν
διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ
εἴασεν." t Ὁ μὲν οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς 5
τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν· u οἱ δὲ προσεδόκων 6
αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω
νεκρόν· ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκώντων, καὶ
θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον,
μεταβαλλόμενοι ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι. Ἐν 7
δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχε χωρία
τῷ πρώτῳ τῆς νήσου, ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀνα-
δεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξέ-
νισεν. x ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου 8
πυρετοῖς καὶ δυσεντερίᾳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι·
πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν καὶ προσευξάμενος,
ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο αὐτόν. τούτου 9
οὖν γενομένου καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας
ἐν τῇ νήσῳ προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο· οἳ 10
καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ἀναγο-
μένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν χρείαν.

Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ 11
παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρίνῳ,

12 παρασήμῳ Διοσκούροις· καὶ καταχθέντες εἰς Συ-
13 ρακούσας ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς· ὅθεν περι-
ελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον, καὶ μετὰ μίαν
ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτεραῖοι ἤλθομεν
14 εἰς Ποτιόλους· οὗ εὑρόντες ἀδελφοὺς παρεκλή-
θημεν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτά· καὶ
15 οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθομεν. κἀκεῖθεν οἱ
ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἐξῆλθον εἰς
ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις Ἀππίου Φόρου καὶ Τριῶν
Ταβερνῶν· οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ
Θεῷ ἔλαβε θάρσος.

16 [y]Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκατόνταρχος y 24. 23. et 27. 3.
παρέδωκε τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχῃ· τῷ
δὲ Παύλῳ ἐπετράπη μένειν καθ' ἑαυτὸν σὺν τῷ
17 φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. [z]Ἐγένετο δὲ μετὰ z 21. 33. et 24. 12. et 25. 8.
ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι τὸν Παῦλον τοὺς
ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελθόντων δὲ
αὐτῶν ἔλεγε πρὸς αὐτούς, "Ἄνδρες ἀδελφοί,
ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι
τοῖς πατρῴοις δέσμιος ἐξ Ἰεροσολύμων παρεδό-
18 θην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων· [a]οἵτινες a 22. 24. et 24. 10. et 25. 8. et 26. 31.
ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι, διὰ τὸ μη-
19 δεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. [b]ἀντι- b 25. 11.
λεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων ἠναγκάσθην ἐπικαλέ-
σασθαι Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων
20 τι κατηγορῆσαι. [c]διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν c 23. 6. et 24. 21. et 26. 6, 7, 29. Eph. 6. 20. 2 Tim. 1. 16.
παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι· ἕνεκεν
γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἅλυσιν ταύτην
21 περίκειμαι." Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον, "Ἡμεῖς
οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς
Ἰουδαίας, οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν

ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέ τι περὶ σοῦ πονηρόν.
d 24. 5, 14. [d] ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς· περὶ 22
μὲν γὰρ τῆς αἱρέσεως ταύτης γνωστόν ἐστιν ἡμῖν
e 26. 6. ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται." [e] Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ 23
ἡμέραν ἦκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες·
οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπό
τε τοῦ νόμου Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ
f 17. 4. ἕως ἑσπέρας. [f] καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγο- 24
μένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν, ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς 25
ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα
ἕν, "Ὅτι καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησε
διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας
g Esa. 6. 9. Ezech. 12. 2. Matt. 13. 14. Marc. 4. 12. Luc. 8. 10. Joan. 12. 40. Rom. 11. 8. ἡμῶν, [g] λέγον, 'Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον 26
καὶ εἰπέ, Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ
βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε· ἐπαχύνθη 27
γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ
βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν
ἐκάμμυσαν· μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ
τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ
h 13. 14. 46. et 18. 6. Luc. 24. 47. ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.' [h] Γνωστὸν 28
οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ
σωτήριον τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται." Καὶ 29
ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι πολλὴν
ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.

Ἔμεινε δὲ ὁ Παῦλος διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ 30
μισθώματι, καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπο-
ρευομένους πρὸς αὐτὸν, κηρύσσων τὴν βασιλείαν 31
τοῦ Θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης παρρησίας ἀκω-
λύτως.